

Крила України

На варті неба України!

Друкований орган Міністерства оборони України

www.krula.com.ua

№16 (679)

15 – 19 квітня 2013 року

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Севастопольські льотчики обороняли “Чернігів” понад 60 годин

▶ 2 стор.

Профспілки працівників ЗС України – дієва сила

▶ 3 стор.

Рішучі дії вартового неба

▶ 4 стор.

Будемо небо захищати по-новому

▶ 5 стор.

В атаку – з автоматом Калашникова

▶ 9 стор.

Україна має здобутки в космосі

▶ 11 стор.

Половина місії – за плечима

▶ 2 стор.

Чернігівському ліцею – 20 років!

▶ 8 стор.

Україна передала Кубі перший серійний Ан-158

▶ 3 стор.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2013 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2013 рік:

На 1-е півріччя:

На 2-е півріччя:

85 грн. 20 коп. – на 6 міс.;
42 грн. 60 коп. – на 3 міс.;
14 грн. 20 коп. – на 1 міс.

22 грн. 32 коп. – на 6 міс.;
11 грн. 16 коп. – на 3 міс.;
3 грн. 72 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 3 грн. 55 коп.

Вартість одного примірника – 0 грн. 86 коп.

На порядку денному – спільні навчання

18 квітня 2013 року завершився візит делегації Командування Повітряних Сил Збройних Сил України до Республіки Білорусь. Українські авіатори на чолі з начальником штабу – першим заступником командувача Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майором Артуром Артеменком взяли участь у засіданні Координаційного комітету з питань протиповітряної оборони при Раді міністрів оборони держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав, яке проходило у Бресті.

Мета заходу – обмін досвідом щодо організації взаємодії та обміну інформацією про повітряну обстановку, системи управління; під час проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу, обговорення можливих напрямів військового співробітництва на наступні роки.

В ході візиту українські військові обговорили з керівним складом Військ повітряно-космічної оборони Збройних сил Російської Федерації і Військово-повітряних сил та військ протиповітряної оборони Збройних сил Республіки Білорусь ряд організаційних питань, пов'язаних із проведенням щорічних міжнародних українсько-російських та українсько-білоруських двосторонніх командно-штабних навчань з органами управління та черговими силами з протиповітряної оборони, з можливою посадкою авіаційної техніки на аеродромах країн-учасниць.

Під час робочих зустрічей українська делегація ознайомилась з позитивним досвідом організації об'єднаної системи протипо-

вітряної оборони та отримала матеріали про сучасний розвиток сил і засобів протиповітряної оборони держав-учасниць СНД для використання в процесі розвитку Повітряних Сил Збройних Сил України.

Окрім того, сторони розглянули можливість залучення представників Повітряних Сил Збройних Сил України як спостерігачів під час проведення заходів з питань організації взаємодії та обміну інформацією про повітряну обстановку в період проведення Олімпійських ігор 2014 року в м. Сочі (Російська Федерація) та чемпіонату Європи 2014 року з хокею в Республіці Білорусь. Також обговорили питання щодо формату залучення підрозділів Повітряних Сил Збройних Сил України до проведення спільного навчання з бойовою стрільбою військ (сил) ВПС (ППО, ВПС та ППО, Військ ПКО, СПО) збройних сил держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав “Бойова співдружність – 2013”.

ПАРТНЕРСТВО**Половина місії – за плечима**

Королівство Данія з робочим візитом відвідала делегація Повітряних Сил Збройних Сил України, яку очолював командувач виду генерал-лейтенант Юрій Байдак. Українські авіатори в рамках військово-транспортної операції "Північний сокіл – 2013" взяли участь у Дні високоповажних гостей та відвідали авіаційні бази м. Ольборг, авіабазу Туле та станцію Норд на острові Гренландія.

Метою візиту української військової делегації було обговорення питань стану та перспектив розвитку військового співробітництва між повітряними силами ЗС України та Королівства Данія. Сторони обмінялись думками щодо питань розвитку сучасної авіації, напрямів розвитку повітряних сил у цілому. Також українська сторона підтвердила свою позицію, спрямовану на розширення військового співробітництва з Повітряними Силами Королівства Данія.

За результатами участі в заході очікується налагодження діалогу між повітряними силами обох країн з розвитку військового співробітництва на партнерській основі та визначення його основних напрямів.

Візит представників Повітряних Сил Збройних

Сил України тривав з 12 по 18 квітня.

Варто зазначити, що українські військові авіатори від початку операції "Північний сокіл-2013" виконали половину місії із запланованих 21 і провели в небі близько 60 годин та здійснили понад 20 польотів. За цей час перевезено 20 тонн вантажу та понад 300 тисяч літрів пального.

На острові Гренландія українські військові льотчики виконують завдання у важких кліматичних умовах Арктики. Температура повітря сягає -50 градусів, а швидкість вітру до 15-20 метрів за секунду. Відсутність наземних радіотехнічних засобів навігації та запасних аеродромів додає пілотам додаткових складнощів.

Прес-центр КПС ЗС України.

Севастопольські льотчики обороняли "Чернігів" понад 60 годин**ВЗАЄМОДІЯ**

Спільно з екіпажем морського тральщика "Чернігів" Військово-Морських Сил Збройних Сил України, який наразі виконує у Чорному морі завдання з охорони виключної морської економічної зони нашої держави, льотчики Севастопольської бригади тактичної авіації Повітряних Сил відпрацювали завдання протиповітряної оборони корабля. Це було одним із завдань чергової льотної зміни, що проходила у небі над Кримським півостровом.

За словами заступника командира бригади з льотної підготовки підполковника Юрія Чоловського, пілоти-севастопольці виконали близько 60 польотів вдень та вночі, під час яких провели у повітрі майже 63 години. Польоти проходили на навчально-тренувальних літаках Л-39М та на бойових винищувачах МіГ-29.

Під час роботи з морським тральщиком "Чернігів" пара літаків Л-39М, яка грала роль умовного супротивника, намагалася нанести ракетно-бомбовий удар по кораблю, а пара винищувачів МіГ-29 виконувала завдання щодо захисту його від повітряного нападу.

Окрім співпраці з вітчизняним

флотом, льотчики Севастопольської бригади тактичної авіації відновлювали навички пілотування за різними видами льотної підготовки та погодних умов, а також провели підготовку інструкторів.

Варто зазначити, що вперше після повернення з курсів теоретичної підготовки молодого льотного складу у навчальному центрі Повітряних Сил ЗС України, п'ятеро пілотів бригади виконали польоти на навчально-тренувальних літаках Л-39М разом з інструкторами, а потім самостійно.

Як повідомив підполковник Юрій Чоловський, усі завдання льотної зміни виконані.

Володимир Бова. АР Крим.

АВІАРЕМОНТ**"МіГремонт" дарує друге життя**

17 квітня у Запоріжжі, на аеродромі Державного підприємства "Запорізький державний авіаремонтний завод "МіГремонт", відбулися контрольні польоти чергової партії літаків Су-27, які були відремонтовані на заводі, та підготовлені для передачі до однієї з авіаційних частин Повітряних Сил Збройних Сил України.

Як розповів директор ДП "МіГремонт" Сергій Фурділо, протягом 2012 року друге життя після ремонту на запорізькому заводі отримали 11 літаків: шість Су-27 та п'ять Су-25.

Варто додати, що на станції льотних випробувань був присутній Голова Запорізької обласної державної адміністрації Олександр Пеклушенко. Він поспілкувався з колективом підприємства та висловив подяку за героїчний труд льотчикам-випробувачам, які підіймають у небо бойові машини після ремонту та модернізації.

ЛЬОТНА ЗМІНА**У Повітряних Силах триває планова підготовка пілотів**

Чергові польоти відбулися в окремій авіаційній ескадрильї бригади тактичної авіації ПвК "Центр", що на Житомирщині. Польоти проводилися під керівництвом заступника командира повітряного об'єднання з авіації – начальника авіації полковника Андрія Ярецького. Протягом двох льотних змін, до яких залучалися літаки Су-27 та Л-39, пілоти виконали біля п'яти десятків вильотів.

Серед завдань, що ставились на льотні зміни, – підготовка льотного складу до несення бойового чергування у системі протиповітряної оборони країни, чергові перевірки техніки пілотування за видами льотної підготовки та бойового застосування, а також підтримання рівня натренованості льотного складу в

складних та простих метеоумовах вдень та вночі. Під час планових польотів військовим авіаторам з Житомирщини також випала нагода практично підготуватися до дослідницького двостороннього командно-штабного навчання, яке відбудеться у поточному місяці.

Любов Киналь. смт Озерне.

ТРЕНУВАННЯ

У прибережній смузі Атлантичного океану пройшло практичне тренування екіпажів вертольотів Мі-8 та рятувальної парашутно-десантної групи 56-го окремого вертолітного загону Місії ООН у Ліберії.

– Рятувальник в погонах має грамотно та оперативно виконати своє завдання, зокрема надати першу медичну допомогу, евакуювати постраждалих без затримки, – зазначив начальник пошуково-рятувальної і парашутно-десантної служби загону полковник Сергій Роміцин. – Для цього під час підготовки ми йшли від простішого до складного. Виконали практичні вправи пошуково-рятувальних робіт вдень та вночі на суші, відпрацьовуючи дії з вертольота Мі-8 за допомогою бортової лебідки. Проте цього разу тренування було складнішим – над водною поверхнею.

Після отримання завдання екіпажі на Мі-8 вилетіли у ймовірний район прибережної смуги Атлантичного океану з рятувальною парашутно-десантною групою на борту. Найперше пілоти повинні були знайти місце знаходження постраждалих та розпочати рятувальну операцію.

Успіх залежав від кожного

Рятувальники відпрацювали на практиці десантування спеціального наддувного човна до тих, хто зазнав лиха на водній поверхні, десантування у водозлазному спорядженні на водну поверхню штурмовим способом з 5-метрової висоти під час руху вертольота, евакуацію постраждалих на борт вертольота за допомогою бортової лебідки. У ході десантувань здійснювалася послідовність спільних дій екіпажу верто-

льота і рятувальників. Кожному належало виконати свою функцію, і від цього залежав успіх усього заходу.

– Утримати вертоліт на висоті в одному місці над водною поверхнею складніше як, наприклад, над джунглями, де можна прив'язатися до орієнтиру – обраної верхівки дерев, – розповідає заступник командира 56-го окремого вертолітного загону підполковник Віталій Цапко. – Підйом потерпілих на борт здійснювався за допомогою бортової лебідки, якими обладнано всі Мі-8МТ окремого вертолітного загону. При цьому слід зменшити вплив на людину повітряних потоків, створених обертливими гвинтами.

Протягом тренування екіпажі на вертольотах Мі-8 вдосконалили навички виконання польотів під час пошуково-рятувальних робіт з режиму висіння над водною поверхнею вдень, польоти в зону на гранично малих висотах. Після того, як вертоліт Мі-8 здійснив посадку, українські військові лікарі 56-го окремого вертолітного загону разом із медичними фахівцями пакистанського контингенту відпрацювали алгоритм дій при евакуації постраждалих до лікувального закладу.

Руслан Ліпник. Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ**Щодо реформування Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка**

Відповідно до Програми реформування військової освіти на період до 2017 року, затвердженої Міністром оборони України 27.03.2013 та погодженої Міністерством освіти і науки України, буде проведено такі заходи щодо реформування Військового інституту Київського національного уні-

верситету імені Тараса Шевченка:

Починаючи з 2013 року, припинено прийом на навчання курсантів за спеціальностями "Фінанси і кредит", "Психологія", "Переклад", "Політологія", "Міжнародні відносини", "Журналістика", "Зв'язки з громадськістю". Водночас, підготовку курсантів, прийнятих

на навчання в 2009 – 2011 роках за вказаними спеціальностями, буде продовжено.

Протягом 2013-2017 років – реформовано організаційно-штатну структуру військового інституту в зв'язку зі скороченням чисельності змінного складу, а саме буде зменшено чисельність постійного особового

складу інституту, у тому числі наукових підрозділів, та кількість факультетів і кафедр.

У 2013 році та в подальшому військовий інститут буде здійснювати прийом на навчання та підготовку військових фахівців за спеціальностями "Міжнародна інформація" та "Геоінформаційні системи і технології".

Президент України зустрівся з Головою Державного космічного агентства та Президентом Аерокосмічного товариства

СВЯТУВАННЯ

У Всесвітній день авіації та космонавтики Президент України Віктор Янукович провів зустріч з Головою Державного космічного агентства України Юрієм Алексєєвим та Президентом Аерокосмічного товариства України Віталієм Жолобовим, повідомляється на офіційному сайті Президента України.

Вітаючи їх з професійним святом, Глава держави зазначив, що Україна – одна з небагатьох країн світу, яка має власну космічну промисловість та може самостійно виконувати усі стадії створення ракети – від її проектування до виготовлення і супроводження у польоті. “Україна – це космічна держава”, – зазначив В.Янукович.

– Наша держава зробила вагомий вклад у розвиток космонавтики і нині продовжує співпрацю з багатьма країнами світу, – додав Президент. Він наголосив, що ця робота потребує чимало уваги,

та, незважаючи на низку питань, проекти втілюються у життя. “Та робота, котру ми проводимо спільно з Росією, Казахстаном по низці програм, вони вимагають досить багато уваги”, – зазначив Віктор Янукович.

Президент також підкреслив важливість участі України в будівництві космодрому Алкантара в Бразилії, у рамках якого наша

держава здійснює розробку і виготовлення наземного технологічного устаткування, необхідного для виконання повного комплексу робіт з ракетою-носієм на пусковому центрі у процесі підготовки до запуску ракети “Циклон-4”. “У нас там теж усе рухається вперед. Може не завжди так швидко, як хотілося б, але ми рухаємося вперед”, – сказав Глава держави.

ПРОМІЖНИЙ РУБІЖ

Завершено державні стендові випробування двигуна для Ан-70

Силова установка для військово-транспортного літака Ан-70 готова до льотних випробувань: у Москві підписано акти про завершення державних стендових випробувань двигуна Д-27 і гвинтовентилятора СВ-27. Про це повідомляє “Военно-промышленный курьер”.

Почесний президент ПАТ “Мотор Січ” В’ячеслав Богуслаєв заявив, що завершення стендових державних випробувань силової установки – це великий крок на шляху до реалізації російсько-українського проекту Ан-70. Він також зазначив, що льотні випробування літака Ан-70 практично завершено.

У свою чергу, генеральний конструктор ДП “Івченко-Прогрес” Ігор Кравченко додав, що новий двигун за більшістю своїх характеристик перевершує всі закордонні аналоги.

“Ми вже готові з цього року починати серійне виробництво, і перші партії близько 10-12 двигунів виготовити у 2014 році. Головне – щоб було замовлення, замовник, і ми це все реалізуємо”, – наголосив генеральний конструктор ДП “Івченко-Прогрес”.

ПЛАНИ

Німецькі компанії братимуть участь у відновленні виробництва Ан-124

Про це заявив віце-президент ДП “Антонов” Олександр Ківа, повідомляє “Дело”.

“Багато німецьких компаній неодноразово висловлювали нам свої пропозиції зі співробітництва в рамках цієї програми. Вони готові бути нашими партнерами навіть з поділу ризиків”, – сказав О.Ківа. За його словами, німецькі фахівці пропонують участь у програмі в частині впровадження нових технологій, поставки нового обладнання і систем.

О.Ківа підкреслив, що ДП “Антонов” вважає за необхідне відновлення серійного виробництва літака Ан-124 та його модифікацій. “Ми виконували оцінку разом з нашими партнерами – компанією “Волга-Дніпро”, і оцінка ця показувала, що ринок на сьогодні вимагає нові літаки”, – зазначив він.

АВІАБУДУВАННЯ

Україна передала Кубі перший серійний Ан-158

Прем’єр-міністр України Микола Азаров відвідав ДП “Антонов” і взяв участь в урочистій передачі Республіці Куба першого серійного літака Ан-158. Передача літака відбулася відповідно до укладеного ще 2010 року контракту між ГП “Антонов” та ВАТ “Ільюшин Фінанс Ко” (РФ) на поставку 10 серійних літаків Ан-158 до Республіки Куба. Також участь у церемонії взяли Надзвичайний та Повноважний Посол Республіки Куба в Україні Ернесто Антоніо Сенті Даріас, Генеральний конструктор ДП “Антонов” Дмитро Ківа, Генеральний директор “Ільюшин Фінанс Ко” Олександр Рубцов. Про це повідомляє kmu.gov.ua.

– Мені надзвичайно приємно, що ми сьогодні відкриваємо випуск серійного літака Ан-158. А це означає, що авіабудування в Україні відроджується. Я переконаний, що ми вийдемо на серійне виробництво цього прекрасного літака, – зазначив Микола Азаров.

При цьому Прем’єр-міністр додав, що у світі небагато країн, які можуть самостійно виробляти літаки, а Україна нарешті твердо стала на гарний фундамент, і, незважаючи на світову кризу та економічні негаразди, вийшла на шлях сталого розвитку.

– Цей літак – перша ластівка на цьому складному шляху, але я

переконаний, що завод має велику перспективу, – наголосив Глава Уряду.

Слід додати, що другий і третій літаки будуть поставлені замовнику в червні-липні поточного року. Наступні три машини виготовлять до кінця 2013 року. Ще чотири літаки планують виготовити і поставити у 2014 році. Ан-158 – це єдиний пасажирський літак, який може сісти на низько оснащений і ґрунтові посадкові смуги та злітати з них. Серійне виробництво цього літака відбувається на “Серійному заводі “Антонов”, у корпорації з виготовлення Ан-158 беруть участь понад 200 підприємств з 15 країн світу.

ЗІБРАННЯ

Профспілки працівників ЗС України – дієва сила

17 квітня 2013 року на виконання рішення колегії Міністерства оборони України у Командуванні Повітряних Сил Збройних Сил України відбулась спільна нарада керівного складу та представників профспілки працівників Повітряних Сил з питання “Про стан виконання у Повітряних Силах Збройних Сил України Галузевої угоди між Міністерством оборони України та Центральним комітетом Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил України у 2012 році”.

Адже без плідної праці тисяч працівників ЗС України цих результатів досягти не вдалося б.

У доповідях, з якими виступили заступник командувача з виховної та соціально-психологічної роботи – начальник управління з виховної та соціально-психологічної роботи Командування Повітряних Сил Збройних Сил України полковник О. Грунтковський та голова територіального комітету профспілки працівників Повітряних Сил Збройних Сил України В. Нікітук, виступах представників Командування та профспілкових організацій відзначалось, що у 2012 році сторонами проведена певна робота щодо виконання зобов’язань Галузевої угоди та колективних договорів, переважну більшість положень яких виконано.

Майже в усіх військових частинах, закладах, установах та організаціях Повітряних Сил Збройних Сил України укладено колективні договори або внесено відповідні зміни до чинних, які зареєстровані в місцевих орга-

нах виконавчої влади.

Протягом 2012 року забезпечено своєчасну і в повному обсязі виплату заробітної плати працівникам Повітряних Сил Збройних Сил України.

З’явилися позитивні тенденції у виконанні заходів з охорони праці. У військових частинах Повітряних Сил протягом 2012 року не було випадків виробничого травматизму зі смертельними наслідками та професійних захворювань.

Водночас, учасники спільної наради відзначили, що через брак державного фінансування мали місце певні недоліки, які не дозволили повністю виконати зобов’язання, окреслені Галузевою угодою.

Так, потребує удосконалення контроль за наданням у військових частинах грошової допомоги працівникам, котра передбачена наказом Міністра оборони України від 24.01.2006 № 28.

У військових частинах Повітряних Сил 23% робочих місць працівників потребують поліпшення

умов праці, забезпеченість спецодеждою, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту складає 35% від потреби.

Залишається нерегульованим забезпечення молоком та іншими рівноцінними продуктами харчування тих, хто працює у важких та шкідливих умовах.

Підводячи підсумки спільної наради, перший заступник командувача ПС ЗС України генерал-майор С.Дроздов зазначив, що відбувся конструктивний обмін думками, спрямований на подальше поліпшення стану захисту трудових та соціально-економічних прав і гарантій працівників Збройних Сил України, з урахуванням майбутніх заходів реформування Збройних Сил.

За результатами проведення наради прийнято спільне рішення, яке буде доведено до командирів військових частин та голів виборних профспілкових організацій працівників ПС ЗС України.

**Віктор Гедз.
“Крила України”.**

У нараді під головуванням першого заступника командувача Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майора Сергія Дроздова взяли участь заступник командувача з виховної та соціально-психологічної роботи – начальник управління з виховної та соціально-психологічної роботи полковник Олег Грунтковський, начальник фінансово-економічного управління Олександр Бондар, заступники начальників управління та начальники відділів Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, голова територіального комітету профспілки працівників Повітряних Сил Збройних Сил України Віталій Нікітук, представники виборних профспілкових організацій.

Відкриваючи нараду, генерал-майор Сергій Дроздов зазначив, що співпраця Командування Повітряних Сил України з терито-

ріальним комітетом профспілки працівників Повітряних Сил Збройних Сил України є одним із пріоритетних завдань та запропонував учасникам спільної наради детально проаналізувати виконання Галузевої угоди за 2012 рік. Він звернув увагу на існуючі недоліки та зазначив, що необхідно визначитися з основними напрямками діяльності в 2013 році з тим, щоб не допустити прорахунків на подальше.

Зважаючи на результати підготовки військ у 2012 році, генерал-майор С. Дроздов від імені Командування Повітряних Сил висловив вдячність присутнім керівникам виборних профспілкових органів, а через них – усім трудовим колективам Повітряних Сил Збройних Сил України за розуміння, самовідданість і витримку, які вони виявляють у складних умовах сьогодення.

ПРАКТИКА

Панування у небі – передумова успіху

– Виїзд слухачів та науково-педагогічного персоналу проходив у рамках завершальної, практичної фази двосторонніх командно-штабних навчань оперативних командувань та управління різномірних сил ВМС, – підкреслив начальник інституту генерал-майор Павло Щипанський і, акцентуючи увагу на важливості застосування у сучасних війнах та збройних конфліктах авіації та ППО, додав, що та із противоріччями сьогодні досягає успіху кінцевої мети бою чи операції, яка добивається переваги над противником у повітрі. Штаби умовних противників, а це ОК “Південь” і “Дністер”, відпрацьовували різні навчальні питання за легендою КШН та навчальною програмою слухачів

Слухачі випускних курсів інституту авіації та протиповітряної оборони Національного університету оборони України відвідали навчально-матеріальну базу Навчально-тренувального центру Повітряних Сил Збройних Сил України, що дислокується поблизу Києва.

усіх, без винятку, спеціальностей інституту авіації та ППО.

– Найголовніша наша мета, це зробити своєрідний зріз знань наших слухачів, які ті набували протягом усього періоду навчання, та допомогти в оволодінні новими посадами у складі оперативних командувань як основи майбутньої, перспективної моделі Збройних Сил України, – наголосив генерал.

Відпрацьовування практичної фази слухачами на командних пунктах 41-го НТЦ за сприяння досвідчених посередників зі

складу науково-педагогічного персоналу пройшло дуже вдало. Колективи набули безцінного досвіду виконання завдань протиповітряної оборони в ході операції повітряного командування з максимальним наближенням умов обстановки до бойових, нанесення уражень умовному противнику в оперативній глибині бомбардувальною авіацією, виконання завдань з підтримки сухопутної компоненти винищувачами та штурмовиками.

**Андрій Агєєв.
м. Київ.**

МИРОТВОРЧІСТЬ

В умовах протидії ППО супротивника

На Херсонщині, на базі окремої бригади армійської авіації, триває бойове злагодження 18-го окремого вертолітного загону, який за декілька місяців виконуватиме миротворчі завдання у Демократичній Республіці Конго. Протягом першого тижня підготовки в навчально-тренувальних польотах взяли участь 6 екіпажів Мі-24 та 4 екіпажі Мі-8. Під час занять екіпажі провели дві льотні зміни з виконанням спеціальних вправ: відновлення навичок на групову злітність та бойове маневрування під час подолання засобів протиповітряної оборони умовного противника, ураження різноманітних цілей. Також групами бойового управління командного пункту загону проводяться практичні тренування авіаційних навігаторів з управління екіпажами вертольотів Мі-24 при наведенні на наземні цілі.

підполковник Руслан Мельник і майори Володимир Бондаренко, Василь Боцьок та Іван Поліхун. Загалом за дві льотні зміни пілоти здійснили 108 вильотів, а загальний наліт склав понад 39 годин.

Варто зазначити, що підготовка особового складу 18-го окремого вертолітного загону триватиме до кінця квітня. За програмою, майбутні миротворці готують техніку до використання, проходять заняття зі спеціальної, вогневої, фізичної та мовної підготовки. Перевіряються засоби зв'язку з урахуванням складних метеорологічних умов. Після завершення підготовки пройде сертифікація, під час якої представники ООН та члени спеціальної комісії Міністерства оборони оцінять готовність вертолітного загону до виконання завдань за призначенням.

Ярослав Чепурний.

За словами тимчасово виконуючого обов'язки командира окремої бригади армійської авіації підполковника Мухаммада Буланбаєва, який здійснював керівництво польотами, окрім визначених завдань, особлива увага зверталася на заходи з безпеки польотів.

– Впродовж майже місячної підготовки екіпажів враховуються особливі умови виконання завдань у ДР Конго. Це, зокрема, польоти на максимально допустимих висотах, зліт і посадка на майданчик обмежених розмірів, – зазначив підполковник Мухаммад Буланбаєв.

Під час польотів високі професійні навички продемонстрували

ПРИЗОВ

До війська проводжали цілими родинами

В Івано-Франківському обласному військовому комісаріаті в рамках призовної кампанії “Весна-2013” відбулась перша відправка призовників. Понад сім десятків юнаків вирушили служити до Києва, Запоріжжя та Сімферополя.

– Загалом за час призовної кампанії наш військовий комісаріат скерує до лав Збройних Сил України та інших силових структур майже чотири сотні призовників, – наголосив заступник військового комісара Івано-Франківського військового комісаріату підполковник Любомир Демчук. – Прикарпатські новобранці служитимуть по всій території України: і в Криму, і на сході, і в центральній частині. Також вони скеровуватимуться до всіх родів та видів Збройних Сил – як до флоту, так і до авіації та сухопутних військ. А 15 призовників представлятимуть наш регіон у так званому “Президентському” полку.

За виконання плану призову у військоматі не хвилюються, адже на цей призов викликається понад 12 тисяч юнаків. І не важко підрахувати, що конкурс на одне місце в армійських лавах складає понад 30 осіб. Крім того, за словами підполковника Любомира Демчука, останнім часом бажаючих служити значно побіль-

шало, адже юнаки бачать в строковій військовій службі перспективний старт власної кар'єри. Це дозволяє відбирати до війська лише кращих як за здоров'ям, так і за психологічними показниками.

Кожен призовник ще до того, як потрапить у військову частину, проходить низку медичних комісій та психологічних обстежень. Завершальною фазою є обласна призовна комісія. Тут хлопці остаточно перевіряють лікарі та психологи, і лише після цього вони потрапляють до тих чи інших частин. Особлива увага приділяється безпеці та забезпеченню хлопців усім

необхідним для переїзду. Для тих, хто чекатиме певний час на поїзд, облаштовані місця для відпочинку. А ті, хто проведуть у дорозі тривалий час, забезпечуються сучасним сухим пайком.

– Я дуже хотів, щоб мій син пішов служити, – розповів батько призовника Іван Зварич. – Мій син сам сказав, що без армійського гарту не уявляє себе. Отже, проблем з питанням йти чи тікати в нас не було. І я пишаюся своїм сином. Він патріот своєї держави і доводить це не словами, а своїм життям і ділом.

– У нас дуже велика родина, тому проводжати до служби мого сина Василя приїхало з Космача аж два автобуси рідних та близьких, – поділилась мати призовника Світлана Недобійців. – Звичайно, як кожна мама, я хвилююся за свою дитину. Але разом з тим не розумію, як чоловік може навчитися бути головою в родині, якщо починаючи з молодих років, ним постійно опікуються батьки. Армія для хлопця – це перший життєвий іспит.

Загалом призовна кампанія продовжиться до кінця травня. Працівники військомату сподіваються, що за її підсумками Івано-Франківська область буде традиційно однією з кращих в Україні.

Тарас Грень.

НАДЗВИЧАЙНА ПОДІЯ

Рішучі дії вартового неба

На Харківщині вартіві неба задержали трьох порушників на території військового об'єкта, чим запобігли вчиненню злочину. Сталося це у військовому містечку №1, яке давно не використовується за призначенням через реформування вітчизняного війська. Проте дана земля, розташована неподалік від міста Чугуїв, і досі належить оборонному відомству. Тому охорону об'єкта тимчасово покладено на військовослужбовців другого дивізіону зенітного ракетного полку Повітряного командування “Центр” Повітряних Сил.

– Завдання з охорони вивільнених військових містечок мої підлеглі виконують із такою ж ретельністю, як і охороняють повітряний суверенітет нашої країни. Тому, незважаючи на певні об'єктивні труднощі, ми цілодобово стежимо за збереженням військового майна і робитимемо це, доки не буде прийнято рішення про подальше використання цих гектарів та будівель, – пояснив командир зенітного ракетного полку полковник Ігор Колеснік.

Того дня командир відділення зв'язку дивізіону молодший сержант військової служби за контрактом Артем Федоров ніс службу з охорони вивільненого військового містечка №1. Щойно заступивши на чергування, військовослужбовець близько 10.00 помітив невідомий автомобіль, що зухвало заїхав на територію колишньої військової частини протиповітряної оборони.

– Із вантажівки ГАЗ-53А вийшло троє цивільних осіб досить міцної статури. Я, як і мав діяти відповідно до інструкції, негайно повідомив про подію черговому дивізіону та продовжив спостерігати за діями зловмисників. Згодом стало зрозуміло, що їхньою метою була крадіжка декількох плит перекриття на даху однієї з капітальних будівель. В той момент, відверто кажучи, дуже кортіло зупинити злодіїв, але кількісна перевага була не на мою боці. Тому, чекаючи на прибуття підкріплення, я вжив усіх заходів, аби перекрити вїїзд автомобілів з військового майном, – розповів молодший сержант Артем Федоров.

Для затримки невідомих осіб до місця події прибули тимчасово виконуючий обов'язки командира другого дивізіону майор Олексій Кравченко, начальник відділення технічної батареї капітан Сергій Капиця та технік відділення енергетичного забезпечення дивізіону прапорщик Сергій Лащ. Вони й запобігли розкраданню державного майна. Майже одночасно з ними до місця скоєння злочину приїхав і наряд міліції.

Усіх порушників та автомобіль ГАЗ-53А, у кузові якого вже знаходилися матеріальні цінності, було затримано.

– Командир відділення зв'язку дивізіону молодший сержант військової служби за контрактом Артем Федоров зразково ставиться до виконання своїх службових обов'язків. Як молодший командир, він є першим помічником для офіцерів у плані вихованні рядового складу підрозділу. А його сміливі дії з охорони військового містечка №1 будуть обов'язково заохочені старшими начальниками, – зазначив командир зенітного ракетного полку полковник Ігор Колеснік.

Дмитро Горбунов. м. Харків.

Головна інспекція Міноборони перевірила ПвК “Південь”

КОНТРОЛЬ

В Одесі завершилася інспекційна перевірка управління Повітряного командування “Південь” Повітряних Сил Збройних Сил України.

Упродовж тижня посадові особи Головної інспекції Міністерства

оборони України на чолі із генерал-лейтенантом Миколою Петрушенком вивчали стан справ в цьому органі військового управління, оцінювали ефективність його діяльності та професійний рівень підготовки військовослужбовців.

Як розповів командир ПвК “Південь” генерал-лейтенант Павло Зуєв, перевірка тривала шляхом проведення контрольних занять, в ході яких особовий склад склав заліки з вогневої, фізичної, стрийової підготовки, основ повсякденної діяльності та оперативного мистецтва.

– Також, враховуючи специфічні особливості служби в Повітряних Силах, велика увага членів інспекційної комісії була приділена питанням, пов’язаним з виконанням плану льотної підготовки, забезпеченням та станом безпеки

польотів та організації несення бойового чергування, – підкреслив генерал-лейтенант Павло Зуєв.

Оцінюючи дії свої підлеглих під час складання інспекційної перевірки, він, зокрема, відзначив високий рівень організованості всіх категорій військовослужбовців, їхню старанність, наполегливість та велике бажання успішно відвітувати як за себе, так і за весь колектив в цілому.

Вважаю, що в цілому особовий склад нашого органу військового управління іспит інспекційної перевірки витримав на гідному рівні, продемонстрував свою злагожденість та готовність до виконання нових завдань за призначенням. Окрім того, я дуже вдячний посадовим особам Головної інспекції Міністерства оборони України, які аргументовано вказали нам на деякі недоліки та надали всебічну

допомогу з питань організації повсякденної діяльності та організації підготовки особового складу Повітряного командування “Пів-

день” в 2013 році, – підсумував командир повітряного об’єднання. **В’ячеслав Діордів, м. Одеса. Фото Сергія Балановського.**

СВЯТКУВАННЯ

Всесвітній день авіації та космонавтики на ДП Луганський АРЗ

12 квітня 2013 в Луганському авіаційно-технічному музеї відбулися урочисті збори членів Клубу офіцерів ВПС з порядком денним: “Підкорювачі космосу – люди великого польоту”, присвячені річниці польоту людини в космос.

Слід відзначити, що проведення військових професійних свят та відзначення знаменних дат в житті членів клубу тут вже стало доброю традицією. І святкування першого польоту людини за межі Землі не могло залишитися непоміченим. Тим більше, що цього дня секретар громадської організації “Клуб офіцерів ВПС” отримав документи про її реєстрацію.

Незважаючи на те, що більшість членів цієї громадської організації – офіцери запасу, свято розпочалося з традиційного шиккування. В кімнаті, де розміщена експозиція авіації та космонавтики Луганського авіаційно-технічного музею, члени Клубу офіцерів ВПС і гості прослухали відомі широкому загалу та майже не знайомі факти з історії освоєння космосу, які старанно відібрав головний технолог Лу-

ганського АРЗ майор запасу Дмитро Любченко, спогади про зустрічі з підкорювачами космосу голови Клубу офіцерів ВПС, директора ДП “Луганський авіаційний ремонтний завод” полковника запасу Олексія Мостового.

Продовжилась розмова про підкорювачів космосу – луганчан Г.Берегового, Г.Шоніна та В.Ляхова в залі засідань Клубу. Присутні переглянули телепередачу по них, котра вийшла на одному з місцевих телеканалів в циклі “Провінційні хроніки”. Тележурналіст Тетяна Ципленко розповіла про те, як готувала передачу, як люди допомагали у її створен-

ні, а гості поділилися своїми враженнями від побаченого.

Не менш захоплива дискусія відбулася під час обговорення книги “Космонавты отряда номер 0”. Це розповідь про чи не найбільш таємну частину підготовки космічного польоту – солдатів-випробувачів космічної техніки. В 50-х – 60-х, протягом майже двох десятиліть років їх відбирали з військовослужбовців строкової служби та проводили на них різноманітні експерименти, котрі

мали визначити поведінку людини в навколоремному просторі, під час запуску та приземлення космічного корабля. Експерименти на людях проводилися до того, як в космос полетіли тварини. Найбільше вразила присутніх фраза: “на честь першої собаки в космосі встановлено пам’ятник. Так чому ж про випробувачів загону номер нуль і сьогодні мовчати?”.

Віктор Гедз. “Крила України”.

Конференція була побудована з 21 секції, де розглядалися актуальні питання сьогодення, а саме: обмін інформацією з питань розвитку, застосування та забезпечення Повітряних Сил ЗС України, удосконалення їх систем управління, розвитку та бойового застосування озброєння і військової техніки в інтересах захисту повітряного простору нашої держави тощо.

За словами заступника командувача з авіації – начальника авіації Командування Повітряних Сил генерал-лейтенанта Василя Нікіфорова, ця конференція дасть можливість підтримати на належному рівні науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, які виконують науковці оборонного відомства.

Також під час перерв усі бажаючі

могли ознайомитися з науковими досягненнями представників ХУПСу, які були розміщені перед конференц-залом. Окрім цього, одним із конструкторських бюро Харкова були показані два сучасні безпілотних літаючих апарати “Ремез” та “Альбатрос”. Завершилася

конференція розробкою узагальнених пропозицій щодо реалізації розглянутих наукових результатів та перспективних напрямків наукових досліджень, в тому числі у кооперації з іншими військовими установами, військовими частинами та підприємствами промисловості.

З НАУКОВИХ ЛАБОРАТОРІЙ

Будемо небо захищати по-новому

17 квітня на базі Харківського університету Повітряних сил імені Івана Кожедуба розпочалася дводенна дев’ята наукова конференція, присвячена новітнім технологіям для захисту повітряного простору. Захід зібрав чималу кількість учасників, які завітали до Харкова майже з усієї України. Зокрема, серед присутніх була велика кількість докторів і кандидатів наук з різних військових вишів та установ. Також активну участь у заході взяли й курсанти ХУПС.

РОЗБРОЄННЯ

І знову меланж залишає Україну

На сьогодні з нашої держави вже вивезено близько 380 тонн компоненту ракетного палива меланж. Вивезення небезпечних запасів на Складі ракетного палива Сухопутних військ, що розташований на Харківщині, відбулося в рамках успішної реалізації спільного проекту Україна – ОБСЄ.

– Меланж у семи залізничних цистернах направлено до Російської Федерації, на одне з підприємств оборонно-промислового комплексу. Це вже четверта партія небезпечної речовини. У грудні минулого року ми позбулися першої партії меланжу, а за чотири останні місяці з України вивезено близько 1,5 тисяч тонн компоненту ракетного палива, – розповів начальник Складу ракетного палива Сухопутних військ підполковник Олександр Ніколаєв.

За ходом відправки чергової партії меланжу у військовій частині спостерігали співробітник офісу ОБСЄ з екологічних питань Олександр Савельєв та експерт програми Україна – ОБСЄ Олег Прокопенко.

– До моменту виконання регіонального проекту ОБСЄ на Харківщині знаходилося понад 4,8 тисячі тонн меланжу. У першій половині 2012 року військовий склад вивільнився від 2 тисяч тонн, що склало 42% від тодішніх запасів. Таким чином, із урахуванням останніх чотирьох відправок, військову частину назавжди залишили 3,4 тисяч тонн, або приблизно 70% від усього непотрібного майна, – зазначив співробітник ОБСЄ Олег Прокопенко.

За словами командира військової частини підполковника Олександра Ніколаєва, вивезення відбувається а з планом. Так, до кінця літа на території Харківської області не залишиться й граму меланжу. Досить вірогідно, що ці строки будуть суттєво зменшені, і вже наприкінці червня 2013 року відбудеться крайня його відправка.

Дмитро Горбунов. м. Харків.

Львівщина

В Повітряні Сили йдуть найрозумніші

Цієї весни Львівщина відправить служити в Повітряні Сили Збройних Сил України дев'яносто одного юнака. Про це на брифінгу під час скерування чергової команди призовників до лав війська сказав обласний військовий комісар полковник Володимир Щур.

розділів несуть бойве чергування.

Самі новобранці з труднощами формулюють свої уподобання, бо про армію знають дуже мало. Рідко дістають інформацію від товаришів – все менше й менше юнаків служить у війську, відтак, й розповісти про армійські будні нема кому. Дехто каже, що про службу розпитував батька. Проте більшість юнаків прямо говорять – байкам про "дівчину" не вірять.

– Я – спортсмен, володію рукопашним боєм, – каже призовник Андрій з Кам'янка-Бузького району, – та бачу, що в спорті не матиму серйозних перспектив. Тому коли дізнався, що маю виконати свій військовий обов'язок, не вагався. Якщо сподобається, залишусь на контрактну службу. Думаю, що зможу зробити кар'єру в армії.

Владислав Назаркевич.
"Крила України".
Фото автора.

Вінницькі медики приміряють військові однострої

ПОДІЛЛЯ

У Військово-медичному клінічному центрі Центрального регіону 24 випускники кафедри медицини катастроф і безпеки життєдіяльності Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова, успішно пройшовши курс підготовки за програмою офіцерів медичної служби запасу, склали Військову присягу на вірність народів України.

За словами начальника кафедри організації медичного забезпечення Української військово-медичної академії Збройних Сил України полковника медичної служби Михайла Бадюка, який був присутній на урочистому ритуалі складання Військової присяги, відтепер для випускників медичного університету, офіцерів-запасу відкривається ще одна перспективна дорога у житті. Тим більше, зауважив представник Української військово-медичної академії, як нещодавно підкреслив Міністр оборони України, військова медицина України відповідає кращим світовим стандартам, у військово-медичних закладах Міністерства оборони України є найсучасніше обладнання, працювати на якому сьогоднішнім офіцерам запасу, котрі побажають пов'язати свою долю

зі служінням Батьківщині, буде одним задоволенням.

– Сьогодні чимало українських військових лікарів перебувають у складі українських миротворчих підрозділів, які у різних гарячих точках світу виконують місії під стягом ООН. Військові медики завдяки своєму професіоналізму рятують життя солдатом, офіцерам та мешканцям цих регіонів. Служити у складі миротворчих підрозділів – велика честь для будь-якого військовослужбовця українського війська. Тож, якщо хтось із вас, дорогі випускники, обере армійську стежину, він буде мати змогу також побувати у складі миротворчих місій у багатьох країнах. Та й в Україні військовому лікарю робота знайдеться завжди! – зазначив полковник медичної служби Михайло Бадюк.

Сергій Фурдик.

АРК

Академічна відпустка заради військової служби

В цей теплий квітневий день у військових комісаріатах України, а також і Автономної Республіки Крим, розпочався останній етап весняного призову, а саме безпосередня відправка молоді до війська.

Ні для кого не є таємницею, що у Збройних Силах України триває процес оптимізації структури та чисельності. Українське військо прямує до створення нової, професійної армії. На тлі цього поширення інформації про відмову від строкової служби сколихнуло українську громадськість. У засобах масової інформації про доцільність і вартість контрактної армії в Україні висловилися вже всі, хто тільки не полінувався. Цей інформаційний бум примусив замислитись багато юнаків, які

ще вчора всіляко відтягували момент призову на військову службу. Найелементарнішим способом отримати відстрочку було вступити до вишу або спромогтись, щоб під час медичного огляду вас визнали тимчасово не придатним до військової служби. Але сьогодні ситуація трохи змінилась. Розглянемо її на прикладі військового комісаріату Автономної Республіки Крим.

Немаловажним аспектом мотивації до проходження військової служби є поступове зменшення планового завдання на призов. У порівнянні з весняним призовом 2011 року його зменшення відбулося на 550 осіб (300 осіб на весні 2012 та 250 осіб

цього року). Зокрема, у Збройні Сили України весною минулого року було відправлено 554 юнаки, а цього заплановано лише 350. Загалом кількість призовників до Збройних Сил України та інших військових формувань від Кримської автономії під час весняного призову складе 750 осіб. Тож погодьтеся, що з загальної кількості 15429 юнаків призовного віку відібрати лише 5%, фактично кожного двадцятого, навіть на тлі загального погіршення стану здоров'я молоді не дуже важке завдання. Цього року навіть знизилась кількість невяк до військових комісаріатів республіки з метою ухилення від призову. За підсумками минулого року загальна кількість цієї категорії громадян була близько 7500 осіб та станом на 9 квітня цього року таких порушників лише 220.

Ще одним аспектом є той факт, що відсутність військового квитка закриває дорогу до роботи у силових органах та деяких державних установах. Сьогодні навіть певна кількість приватних роботодавців надає перевагу у працевлаштуванні колишнім військовослужбовцям. Це добре відслідковується при заповненні анкети для співбесіди, де окремим пунктом йде "відношення до служби в армії". Бо, як показує практика, колишні військові більш зібрані та відповідальні.

Цікавинкою цьогоорічного призову стала й відмова військового відомства від комплектування строковиками Військово-Морських Сил та аеромобільних військ. Завдяки минулорічному збільшенню гро-

шового забезпечення цим категоріям військових, бажаючі служити за контрактом йдуть до них нескінченим потоком. Тож на призовній ділянці на запитання молоді про можливість потрапити до "десантури" чи морської піхоти військові комісари відповідають тільки пропозицією проходити військову службу за контрактом.

Сьогодні з Республіканського збірного пункту відправили перших 27 призовників. Серед них вже є ті, кого "налякала" військова реформа. Так, Максим Сажай, провчившись три роки у Кримському інституті бізнесу за фахом "економічна кібернетика", заради служби в армії та отримання військового квитка взяв академічну відпустку.

– Я почув, що цього року буде останній призов до армії, тож вирішив перервати навчання та піти служити. Я вважаю, що служба зробить мене більш дисциплінованим та зібраним, а отриманий військовий квиток відчинить у майбутньому двері до обраного мною місця роботи".

У заході взяли участь заступник Голови Ради Міністрів Автономної Республіки Крим Валерій Пальчук, Перший заступник Постійного Представника Президента України в Автономній Республіці Крим Володимир Дегтярьов, Голова Всеукраїнської громадської організації "Надія Армії" Надія Савицька, представники православної церкви Кримської єпархії та духовного управління мусульман Криму, члени родин майбутніх захисників Вітчизни. Вони побажали молодим воїнам успіхів та нагадали, що військова служба – це школа мужності, загартування та становлення особистості, а представники духовенства надали благословення на ратну службу.

Завершуючи захід, військовий комісар Автономної Республіки Крим генерал-майор Володимир Данчук поздоровив хлопців з отриманням першого військового звання "солдат" та зазначив:

– Я впевнений, що всі, хто сьогодні стоїть у цьому строю, сміливі, відповідальні люди, гідні нащадки бойової слави старших поколінь, здатні дотриматись та відродити кращі традиції нашого народу".

Також комісар подякував батькам юнаків за виховання, республіканським і місцевим органам влади – за сприяння у роботі з призовною молоддю.

Олексій Мазепа.

Підполковник Олександр Леонченко дякує за службу патрульним.

А було все так. Троє патрульних Харківського зонального відділу Військової служби правопорядку капітан Віктор Новицький та молодші сержанти Роман Сердюк і Дмитро Шостак виконували завдання щодо підтримання

громадського порядку та забезпечення військової дисципліни по вулиці Полтавський Шлях обласного центру.

– Рухаючись визначеним маршрутом, ми побачили, що на трамвайній зупинці просто на

Патрульні ВСП затримали злочинців

У Харкові військовослужбовці Військової служби правопорядку у Збройних Силах України запобігли злочину і вступилися за чоловіка похилого віку, якого двоє молодиків намагалися пограбувати.

очах у багатьох людей двоє молодиків зухвало напали на перехожого громадянина похилого віку. Зловмисники були у стані алкогольного сп'яніння і вимагали гроші у пенсіонера. Потерпілим був колишній співробітник міліції та учасник бойових дій. Пам'ятаю, як у той момент мене вразила людська байдужість до чужої біди. Проте ми не зволікали і негайно кинулися на допомогу людині, – розповів начальник патруля капітан Віктор Новицький.

Як з'ясувалось пізніше, в той день громадяни А. та В. прибули в Харків з міста Мерефа. У свого знайомого молодика тривалий час вживали алкогольні напої.

Коли ж горілка та гроші закінчилися, то у злочинний спосіб вирішили їх здобути. Грабіжники-невдахи намагалися скористатися беззахисністю потерпілого, і це їм вдалося б, якби не наші захисники Вітчизни.

На даний час у Ленінському суді Харкова розглядається справа, адже підсудним інкриміновано злочин, передбачений статтями № 15, частиною 2, та № 186, частиною 2, Кримінального кодексу України. За даними обвинуваченнями у пограбуванні і нанесенні тілесних ушкоджень передбачено позбавлення волі на термін від 4 до 6 років.

За словами начальника Хар-

ківського зонального відділу Військової служби правопорядку підполковника Олександра Леонченка, хоробрі та професійні дії військовослужбовців можна поставити у приклад усьому особовому складу гарнізону.

– Мої підлеглі продемонстрували справжні чоловічі якості – сміливість, рішучість та непохитність. Своїми діями вони зміцнили віру народу у своїх захисників та, вважаю, підняли престиж військової служби, – зазначив підполковник Олександр Леонченко.

Дмитро Горбунов.
м. Харків.
Фото автора.

У війську – лише закон і порядок

Їх всього семеро. Сім військовослужбовців, які уособлюють закон і правопорядок у військових частинах, що розташовані у двох найпотужніших гарнізонах Львівщини – Яворівському та Старицькому. Територія, за яку відповідає Яворівське зональне відділення Військової служби правопорядку, – це понад 500 квадратних кілометрів, де проходять службу майже п'ять тисяч військовослужбовців.

– Незважаючи на таку малу кількість нашого особового складу, коло обов'язків душе широче, – розповів начальник відділення ВСП Західного ТУ ВСП майор Юрій Максимів. – Це і патрульно-постова служба у двох гарнізонах, і військова інспекція безпеки дорожнього руху, і запобігання та боротьба з корупційними діями.

Все це потребує як спеціальних знань та навичок, так і доброї фізичної підготовки та моральних якостей кожного представника "військової поліції". Адже це лише на перший погляд легко ходити в патрулюванні. Але ж патрулювання відбувається за будь-якої погоди – і в дощ, і в сніг, і в спеку... І кожен патрульний має пройти кілька десятків кілометрів, одягнутий у військовий однострій та спеціальну амуніцію, яка важить близько десяти кілограмів. Разом з цим патрульному потрібно зберігати холоднокровність, бути ввічливим та виваженим навіть з дуже нахабними порушниками. Головна проблема в організації всієї служби, як говорить майор Юрій Максимів, – це дуже малий штат. Тому доводиться шукати різноманітні виходи з цієї ситуації. Наприклад, на даний момент є два начальники патруля – командир відділення сержант військової служби за контрактом Василь Заневський та старший стрілець відділення старший солдат військової служби за контрактом Антон Черкашин. Щоб організувати на належному рівні патрульно-постову службу, до ВСП відповідно до наказу Міністра оборони України залучають ще кількох військовослужбовців із розташованих в цьому регіоні частин. Всі вони проходять особливий відбір як за морально-психологічними даними, так і за фізичними показниками. Після цього кожен патрульний проходить курс спеціальної підготовки. І лише тоді виходить на маршрут. За тиждень військового патруль робить приблизно 30 зауважень військовослужбовцям, які фіксуються в рапорті патруля.

– Основна причина зауважень – вживання військовослужбовцями алкогольних напоїв, – зазначає майор Юрій Максимів. – Хоча трапляються випадки і непокори діям патруля.

Злісних порушників затримують і доставляють до приміщення ВСП, для таких клієнтів завжди приготовлені дві "комфортні" камери утримання. Складається відповідний акт про адміністративне правопорушення, і порушника передають представникам частини.

– Багато людей сприймають нас як своєрідний меч покарання,

але це далеко не так, – наголошує начальник відділення ВСП Західного ТУ ВСП. – Ми не гонимось за показниками. Ми не ставимо собі якісь плани про фіксацію сотень порушень. Ми прагнемо працювати так, щоб запобігти тому чи іншому правопорушенню. І навіть часто рятуємо людей від халеп чи скоєння більш тяжких злочинів. Приміром, якщо бачимо когось з офіцерів чи контрактників на підпитку, то радимо їти додому та, не складаючи протоколу, супроводжуємо його, доки не передамо до дбайливих рук дружини чи мами. Але якщо людина не дослухається до наших порад чи починає загострювати ситуацію, то ми вдаємося до рішучих дій.

Якось патрульними було затримано військовослужбовця, який у стані сильного алкогольного сп'яніння чіплявся до перехожих і навіть вже дістав ножа. Було видно, що людина себе не контролює і може натворити чимало лиха. Патрульні, ризикуючи власним здоров'ям (адже військовик був чималого зросту і добре фізично розвинутий), роззброїли пияка і в кайданках доставили до відділення ВСП. Всю ніч затриманий намагався виламати решітку камери і найбрутальнішим матом ляв чергових та медиків, що його обстежували. Проте на ранок, прийшовши до тям, він не знав, куди схвати очі від сорому. А наступного дня прийшов і подякував хлопцям, що втримали його від можливого кримінального кінця "святкування". За словами "ВСПешників", тепер цей військовий не бере до рота нічого міцнішого за квас.

Багато профілактичної роботи проводять патрульні в спільних патрулюваннях з міліцією. Справа в тому, що, скажімо, затримати військового, котрий надмірно вживає

оковиту у барі чи іншому місці, патруль не має права. А от міліція може вивести такого "захисника Вітчизни" і передати до рук ВСП. Одним із важливих своїх досягнень яворівські "ВСПешники" вважають те, що вони виявили і добилися закриття магазину на території військової частини, де продавщиця з-під прилавку розливала саморобну оковиту солдатам та офіцерам.

Та не лише патрульною службою займаються у Яворівському зональному відділенні військової служби правопорядку. Дуже багато робиться і для забезпечення безпеки дорожнього руху військового автотранспорту. Цими питаннями тут опікуються два військовослужбовці – старші прапорщики старший технік відділення Григорій Жемела та технік відділення Олег Коляса. Ще донедавна ці військовослужбовці їздили на старенькому радянському УАЗику. Тепер в їхньому розпорядженні –

ли перевірку понад трьох сотень одиниць військової техніки.

За словами військовослужбовця, найбільш розповсюдженим тяжким порушенням, після неналежної підготовки документів на машину та іноді жадливого технічного стану самого авто, є те, що командири частин не звертаються до представників військової інспекції ВСП для супроводу небезпечних

оборони України: "Командир, що не може вирішити проблему самої тужки, – сам стає проблемою!" От і шукають різних шляхів, наражаючи на небезпеку і своїх підлеглих, і інших учасників дорожнього руху. Як приклад інспектори навели випадок з одним "кмітливим" командиром, який наказав перевезти боеприпаси в особистій машині одного із своїх офіцерів. На виїзді з міста їх зупинив міліцейський патруль. Відкрили багажник. Довести, що цей офіцер не вкрав боеприпаси, не є терористом чи бандитом, було дуже важко!

Чимало робиться у Яворівському відділенні ВСП військової служби правопорядку і стосовно підвищення юридичної грамотності військовослужбовців та членів їхніх сімей. Цією роботою займається капітан юстиції Максим Гнеушев. Щодня до цього офіцера приходять і військовослужбовці, і матері та дружини захисників Вітчизни. Коло питань дуже різне: від законності скерувань на навчання до виплати аліментів чи вирішення проблем соціального захисту. Кожен, хто звертається, завжди отримує розгорнуту інформацію і консультацію. Також кожного тижня працівники ВСП проводять у частинах та підрозділах, що дислоковані в цьому регіоні, заняття з юридичної грамотності; застерігають від можливих правопорушень та розповідають про покарання.

Та разом з цим головним своїм досягненням начальник Яворівського зонального відділення ВСП майор Юрій Максимів вважає те, що за два роки їхньої роботи кількість зафіксованих правопорушень та складених протоколів знизилась у рази.

– Це означає, що ми працюємо чесно і ефективно, – зазначив офіцер. – І найприємніше нам, коли військовослужбовці ставляться до носіння форми одягу, власної поведінки, виконання службових обов'язків належним чином. Адже завжди людина у формі була і має залишатись еталоном гідності.

Тарас Грень.

"Нива". Здавалось би, що робота у цих військовослужбовців чимось схожа з роботою даїшників – стій собі при дорозі та зупиняй військові автомобілі... Та це не так. На плечі цих двох прапорщиків лягає чимала відповідальність і за супровід військової техніки до місць призначення, і за безпеку перевезень вибухових та небезпечних вантажів. Мало хто знає, що вони першими (!) проїжджали кризь цю горічню заметілі, супроводжуючи важкі БАТІ до місць, де потрібно було розчищати траси. А потім годинами стояли на вітрі та морозі, контролюючи рух, щоб водії не завалили роботу військової техніки.

– З початку року ми провели вже десять супроводів та проїхали близько півтори тисячі кілометрів, – розповів старший технік відділення старший прапорщик Григорій Жемела. – Крім цього, здійсни-

вантажів – скажімо, для організації навчань. Патрони, вибухова імітація тощо перевозяться без дотримання встановлених вимог безпеки та охорони. На думку представників ВСП, все це – через хронічне недофінансування військових частин і часто-густо через рабську покірність окремих командирів перед вищим керівництвом. Адже вартість підготовки однієї вантажівки до перевезення небезпечного вантажу сягає приблизно 10 тисяч гривень. Так само чимало коштів потрібно заплатити в ДАІ для оформлення документів на водія та проведення технічного огляду машини. Часто командири просто бояться доповісти старшому керівництву про те, що потрібні кошти для підготовки спецтранспорту, боячись накликати на себе гнів начальства. Надто сильно прижилась у військах фраза одного з Міністрів

Чернігівському ліцею – 20 років!

12 квітня Чернігівський ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою святкує 20-ту річницю з дня створення. На урочистості прибуло чимало високопосадовців. Зокрема привітати особовий склад навчального закладу приїхали представники Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, Чернігівського військового гарнізону, управління освіти Чернігівської облдержадміністрації та місцевої влади. Також на свято з усієї України з'їхалися молоді офіцери та курсанти вищих військових навчальних закладів України, які нещодавно ходили в ліцейських одностроях.

Ліцей здійснив 17 випусків. 1284 випускники стали курсантами військових навчальних закладів, 330 – курсантами навчальних закладів силових структур, 928 ліцейців – студентами цивільних навчальних закладів. 36 вихованців закінчили ліцей із золотою медаллю, 12 – зі срібною.

Випускники навчального закладу упевнено йдуть життєвим шляхом, демонструючи при цьому відчуття особистої впевненості, сили, достоїнства й честі. Понад 700 випускників проходять службу у всіх видах Збройних Сил та силових структур України на різних офіцерських посадах. Немало з них на сьогодні мають звання старших офіцерів, а деякі навіть технічні наукові ступені.

Випускники ліцею постійно беруть участь у міжнародних військових навчаннях, миротворчих операціях, присутні у складі військових делегацій у зарубіжних

країнах. Колишніх ліцейців постійно відзначають серед кращих у вищих навчальних закладах

України та у військових частинах, де вони проходять службу.
– Навіть важко уявити весь

обсяг проведеної роботи щодо організації повсякденної діяльності навчального закладу, – зазначив у своїй промові начальник ліцею полковник Микола Шпак. Він висловив подяку педагогічному колективу навчального закладу за щоденну копійку праці та навчання юнаків.

Присутній на урочистостях заступник командувача Повітряних Сил Збройних Сил України з авіації генерал-лейтенант Василь Нікіфоров запевнив моло-

дих людей, що випускників Чернігівського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою завжди з радістю зустрічають у військах. А вже у стінах навчального закладу вони отримують гідну освіту, необхідну для вишкілу майбутніх воїнів – захисників Вітчизни.

Свято закінчилося урочистим мітингом та фотографуванням на згадку.

Григорій Мазур, м. Чернігів.
Фото автора.

Кузня патріотів з льотними емблемами

20 квітня виповнилося 20 років з дня заснування Луганського обласного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою “Кадетський корпус імені героїв Молодої гвардії”

ни та Збройних Сил, а також до впадоби цивільному населенню регіону.

Знаковим є те, що знайомство ліцейців зі славою військової і цивільної авіації починається у авіаційно-технічному музеї, який розташований неподалік – на Державному підприємстві “Луганський авіаційний ремонтний завод”. Оглядаючи грізну зброю, першкурсники можуть відчувати усю міць військової техніки та обрати шлях військового льотчика.

До речі, у спадщину від військового вишу середньому навчальному закладу залишилися не тільки історія і традиції. Так, серед більшості командного і педагогічного складу ліцею ті, хто закінчив ЛВВАУШ або ж прослужив у ньому певний час.

– Я командує луганськими кадетами вже понад 10 років. За моїми плечима – й досвід виховання солдатів у стройових частинах. Довелося послужити і у Командуванні Військово-Повітряних Сил нашого війська. Тож можу впевнено сказати, що у нас готують справжніх чоловіків: самостійних, ініціативних і готових до збройного захисту народу України, – пишається підлеглими начальник ліцею.

У вихованні юнаків командири та цивільні викладачі ставлять акцент на морально-психологічній стійкості до будь-яких труднощів. Адже ритм військової служби наповнений напруженою роботою і вимагає швидкості у прийнятті правильного рішення. Тому в організацію повсякденної діяльності та побудову навчального процесу ліцейців спеціально закладено матрицю армійської служби.

По праву пишаються у ліцеї й своїми кращими спортсменами, серед яких: чемпіони Всеукраїнського турніру з греко-римської боротьби, чемпіони Луганської області з різних видів спорту, чемпіони змагань серед ліцейів Міністерства оборони з силових видів спорту тощо.

– Луганський військовий ліцей є постійним учасником дитячо-юнацьких спортивних змагань міста та області. Приміром, футбольна, баскетбольна, волейбольна та легкоатлетична команди ліцею неодноразово перемагали чи ставали призерами міських чемпіонатів серед загальноосвіт-

них навчальних закладів, – зазначив заступник начальника ліцею підполковник Юрій Луговий.

До головних спортивних здобутків юнаків із льотними емблемами можна віднести й перше командне місце, яке у 2007 році здобуто на Міжнародному зльоті вихованців суворовських училищ, кадетських корпусів та ліцейців з посиленою військово-фізичною підготовкою, військово-спортивних клубів.

Проте у ліцеї готують не тільки майбутніх професійних військових та фізично сильних людей, але й людей з багатим внутрішнім світом. Останньому значно сприяє сама культурна атмосфера у навчальних класах та організація відпочинку. Так, за домовленістю з творчою інтелігенцією краю свої двері на прем'єрні спектаклі завжди відкривають Луганський обласний академічний музично-драматичний театр, Обласний російський драматичний те-

атр імені П. Луспекаєва. А музеї, виставкові центри чи обласна філармонія – в переліку об'єктів, до яких у вихідні та святкові дні заплановано культпоходи.

– Наші ліцейці є бажаними гостями на традиційних обласних ліцейських балах та творчих конкурсах, де юнаки у військовій формі зовсім не губляться на фоні майбутніх педагогів, юристів, медиків, біологів. Приміром, випускник 1996 року, а нині – майор міліції Станіслав Панькін став лауреатом Всеукраїнського

конкурсу патріотичної пісні. Випускник 2003 року Сергій Сметанін свого часу посів місце переможця обласного конкурсу бальних танців, – навів приклади підполковник Юрій Луговий

Протягом багатьох років при навчальній установі існує і розвивається вокальний ансамбль “Молода гвардія”. У 2003 році юні співаки у погонах стали лауреатами Міжнародного фестивалю патріотичної пісні Збройних сил Російської Федерації та армій країн СНД: “Перемога. Мужність. Братерство!”. Колишньому солісту творчого об'єднання Якову Тіщенко у 2009-му присуджено Гран-прі на Першому обласному фестивалі афганської пісні.

З 2000 року розпочався відлік офіцерської служби у перших випускників Луганського військово-го ліцею. На сьогодні понад п'ятнадцять його випускників проходять службу та офіцерських по-

садах у всіх родах військ та видах Збройних Сил України, а також інших військових формуваннях.

Новий розділ історії ліцею бере початок з 2010 року, коли там побував Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних сил України Віктор Янукович. Глава держави високо оцінив старання викладачів та прагнення до знань юнаків. Тому згодом президентським указом навчальний заклад перейменовано у Луганський обласний лі-

цей з посиленою військово-фізичною підготовкою “Кадетський корпус імені героїв Молодої гвардії”.

За роки існування ліцей здійснив 17 випусків та видав відповідний нагрудний знак більше ніж двом тисячам юнакам, які пройшли школу фізичного та психологічного загартовування. Більшість з них продовжили навчання у вищих військових навчальних закладах та навчальних закладах інших силових структур.

– Сьогодні наш ліцей є сучасним загальноосвітнім закладом, в якому створені всі умови для якісного та ефективного навчання, побуту та повноцінного відпочинку ліцейців. Щодолі, під час прийому документів на перший курс, виникає конкурс до 10-12 чоловік на одне місце. Тому ми беремо до себе тільки кращих з кращих. А валіза знань та рівень самодисципліни ліцейців-випускників дозволяє вступити до провідних вищих навчальних закладів країни. Тому поняття “луганський кадет” виступає певним рубежем, до якого прагне велика кількість школярів, – розповів полковник Валерій Ємбаков.

У планах на майбутнє командування Луганського обласного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою “Кадетський корпус імені героїв Молодої гвардії” є збільшення кола вихованців, покращення навчального процесу, відкриття нових класів, спортивних майданчиків тощо. Незмінним пріоритетом у їхній роботі лише залишатиметься виховання патріотів та громадян з великою літері.

Дмитро Горбунов, м. Луганськ.
Фото автора з архіву ліцею.

Регіональним центром патріотичної роботи з дітьми і молоддю по праву називають Луганський обласний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою “Кадетський корпус імені героїв Молодої гвардії”. Днями його педагогічний колектив та тисячі колишніх і нинішніх вихованців відзначили 20 років з дня заснування навчального закладу.

– Створений у 1993 році на базі Луганського вищого військово-авіаційного училища штурманів (ЛВВАУШ), сьогодні, як його звикли називати мешканці області, військовий ліцей уособлює яскравий приклад військового буття. Тому всі патріотичні проекти чи робота формування здорового способу життя серед дітей і молоді проводиться саме у нас. Також, вважаю, що офіцери та ліцейці виступають, так би мовити, зразком самовідданої служби своїй Батьківщині, – розповів начальник ліцею полковник Валерій Ємбаков.

Дійсно, розташування луганських кадетів на території кузні авіаційних кадрів, яке стало школою для більш ніж двохсот Героїв Радянського Союзу, автоматично робить юнаків правонаступниками традицій військових авіаторів. Через це уся десяток років його вихованці носять красивий льотний однострій. Таке рішення командування ліцею підтримує й більшість ветеранів вій-

Крим святкує 69-ту річницю визволення від німецько-фашистських загарбників

У Кримських містах пройшли урочисті заходи, присвячені 69-й річниці визволення від німецько-фашистських загарбників.

З 8 квітня 1944 року війська 4-го Українського фронту у взаємодії з Чорноморським флотом, Азовською військовою флотилією і кримськими партизанами розпочали Кримську операцію, в ході якої до 12 травня було повністю звільнено Кримський півострів.

8 квітня – звільнено Армянськ.

11 квітня – Красноперекоськ, Джанкой, Керч.

12 квітня – визволення Нижньогірського та Ленінського районів.

13 квітня – День визволення Феодосії, Сімферополя, Євпаторії, Сак, Білогірська.

14 квітня – звільнено Судак, Алушту, Бахчисарай, Чорноморський район.

16 квітня – Ялта.

9 травня – День звільнення Севастополя.

13 квітня в столиці Криму, місті Сімферополі, відбулися урочисті заходи присвячені 69-й річниці визволення міста. Саме цього дня 1944 року війська 4-го Українського фронту визволили Сімферополь від фашистської окупації, що тривала 865 днів.

Німецькі війська увійшли в Сімферополь в ніч на 2 листопада 1941 р., уже через кілька днів у місті виникли перші підпільні організації. Підпільники встановили зв'язок з кримськими партизанами, передавали їм дані для диверсій і повідомляли про підготовку каральних операцій. Ворожі війська всюди натрапляли на опір. Диверсійним групам вдалося здійснити 63 напади на військові об'єкти окупантів, підірвати 11 військових ешелонів.

У ніч на 13 квітня дві групи партизанського Північного з'єднання проникли в місто і розгромили казарми німецького гарнізону. Вранці в Сімферополь увірвалися танки 79-ї бригади полковника П.Архипова та 101-ї бригади підполковника М.Хромченка. Слідом за ними увійшли 27-а мо-

тострілецька і 6-а гвардійська танкова бригади, які остаточно вибили з вулиць міста фашистських загарбників. Разом з військами в місто ввійшли бійці 1-ї партизанської бригади Ф.Федорен-

ника радянським воїнам, загиблим під час звільнення Сімферополя, та членам підпільної групи "Сокіл", розташованому у "Сквері Перемоги", та до могили Невідомого солдата в Гагарінському

ка. Вже до 16-ї години Сімферополь був повністю очищений від супротивника, а його жителі радісно вітали воїнів-визволителів.

13 квітня Москва салютувала військам, що звільнили Сімферополь, 20-ма артилерійськими залпами із 224-х гармат. Одинадцятьом частинами і з'єднанням були присвоєні почесні найменування "Сімферопольських".

Вшановуючи пам'ять загиблих воїнів, ветерани Великої Вітчизняної війни разом із першим віцепрем'єром Криму Павлом Бурлаковим, Головою Верховної Ради автономії Володимиром Константиновим, постійним представником Президента України в Криму Віктором Плакідією, міським головою Сімферополя Віктором Агеевим взяли участь у церемонії покладання квітів до пам'ят-

парку міста. Пам'ять героїв також вшанували учні шкіл і студенти кримських вузів, представники громадськості та городяни.

"Сьогодні ми схилиємо голову перед героїзмом і мужністю наших батьків і дідів, які визволили

Сімферополь від німецько-фашистських загарбників. Це велика і свята для всіх нас дата. Ми повинні зберігати пам'ять про наше минуле, адже у народі, у якого немає історії, немає і майбутнього", – підкреслив Павло Бурлаков.

а салютне відділення виконало трикратний рушничий залп. Від керівного складу Сімферопольського гарнізону також поклали квіти та хвилиною мовчання вшанували пам'ять визволителів заступник командувача Військово-Морських Сил Збройних Сил Ук-

раїни з берегової оборони – начальник управління берегової оборони полковник Ігор Воронченко та командир Сімферопольської окремої берегової артилерійської групи Військово-Морських Сил ЗС України полковник Дмитро Козаченко.

У Феодосії на урочистий захід в Комсомольський парк прийшли сотні жителів міста. Серед них – ветерани Великої Вітчизняної війни, представники міської влади, матроси, солдати і офіцери України та Чорноморського флоту Російської Федерації, представники громадських організацій, молоді. У Стелі воїнам-визволителям парадні розрахунки військових частин пройшли урочистим маршем, пролунали військові салюти. До стели були покладені вінки і квіти.

Олексій Мазепа. Руслан Семенюк. Фото авторів.

Так, нещодавно для виконання практичних стрільб з автомата Калашнікова майже дві з половиною тисячі школярів південно-східного Криму відвідали Чорноморський тренувальний центр морської піхоти, де командиром майор Олексій Узунов. Цей полігон, розташований неподалік смт. Старий Крим у підніжжі гори Малий Агармиш, щовесни стіє стрільковим центром для тисяч школярів з Керчі, Феодосії, Судак та навколишніх районів – Ленінського, Білогірського, Кіровського, Нижньогірського та Радянського.

І цього разу морські піхотинці на чолі з майором Володимиром Баранюком на навчальних місяцях відтворили для старшокласників умови, цілком наближені до бойових. Погрупуно юнаки та дівчата отримували у "чорних беретів" інструктаж, як діяти в тій чи іншій обстановці, практично відпрацьовували елементи ведення вогню, вчилися захищатися від зброї ма-

сового ураження, одягали на швидкість протигази та загальновійськові захисні комплекти – ЗЗК.

– Масштабний захід пройшов добре, – повідомив керівник методичного об'єднання виклада-

В атаку – з автоматом Калашнікова

У Криму, на базі військових частин Військово-Морських Сил та Повітряних Сил України, тривають заходи з військово-патріотичного виховання молоді та допризовної підготовки юнацтва.

чів предмету "Захист Вітчизни" освітніх закладів м. Феодосії полковник у відставці Олександр Плоткін. – Учні 11 класів виїжджали на полігон з самого ранку автобусами, наданими місцевою владою. Дітей супроводжували їх наставники – "воєнруки" та військові комісари. Завдяки тісній співпраці з військовими частинами в нашому регіоні, зокрема з батальйоном морської піхоти ВМС України, освітяни мають можливість надати юнакам та дівчатам не лише теоретичні знання, але й можливість відчувати в руках справжню бойову зброю, відпрацювати отримані уміння на практиці.

Такі навчально-польові збори,

на думку Олександра Плоткіна, є логічним завершенням курсу предмету "Захист Вітчизни". – Все – як в армії! – підкреслює досвідчений офіцер. Увага приділяється різним елементам тактичної підготовки. Школярі риють окопи, вчаться правильно облаштовувати та займати бойові позиції, діяти в оборонному та наступальному бою. Під час виконання навчальної вправи зі стрільби школярі вистрілюють понад десятка бойових патронів. А під час тренувань з захисту від ЗМУ навіть долають небезпечну ділянку. І це – в ході наступу. Навіть умовне зараження ділянки імітується димовими шашками ДМ-11...

А в Державному науково-вип-

робувальному центрі ЗС України, де командиром відомий льотчик-випробувач Герой України Юрій Тішков, вже понад 20 років успішно виховують молоді на славетних військових традиціях в Музеї авіації та космонавтики.

Лише за минулий рік директор Музею підполковник запасу Олександр Анищенко та його заступник майор запасу Віктор Кимаківський провели екскурсії та тематичні бесіди для 7000 гостей Центру. Переважна частина відвідувачів – це учні, але є і представники громадськості, промисловості, ЗМІ. За цей рік музею вже відвідала майже тисяча школярів.

Оглядом музею візит до військової частини не закінчується. Військові, як і викладачі, переймаються військовою підготовкою підростаючого покоління, тому під керівництвом офіцерів молоді має можливість потрапити в розбірний-збираний АК-74, дізнається свіжі новини з життя асів-випробувачів літаків та вертольотів.

Ось і під час цього квітнево-травневого місячника бойової слави випробувачі гостинно відчиняють двері музею для учнів Приморського суднобудівельного інституту, профтехнічного ліцею та трьох місцевих шкіл.

Руслан Семенюк. Фото автора.

Американці створюють конвертоплан наступного покоління

Американська компанія Bell Helicopter представила проект конвертоплана третього покоління, який одержав назву Bell V-280 Valor. З новим проектом компанія має намір взяти участь у тендері Армії США на створення середнього багатоцільового вертольота або конвертоплана, який через 25 років має замінити парк застарілих UH-60 Black Hawk. Льотний прототип перспективного конвертоплана конструктори планують скласти до 2017 року.

Відповідно до описання Bell Helicopter, V-280 Valor зможе виконувати польоти на крейсерській швидкості в 518,6 кілометрів за годину, а бойовий радіус апарата складе до півтори тисячі кілометрів. Дальність польоту при цьому сягне майже 4 тисячі кілометрів. Особливістю конструкції нового конвертоплана стане нерушливе розміщення двигунів: при переході в літаковий режим польоту повертатимуться тільки повітряні гвинти. Така конструкція дозволить спростити висадку й посадку десанту, а також збільшить можливість щодо застосування бортового озброєння.

Перспективний конвертоплан планується оснастити електро-дистанційною системою управління з потрібним дублюванням каналів.

Valor одержить шасі, що забирається, широкі бічні двері для швидкої висадки чи посадки десанту. Відмінністю від попередника стане V-подібне масивне хвостове оперення, що стабілізуватиме політ у літаковому режимі. Bell Helicopter представила дві базові версії перспективного конвертоплана: транспортну й ударну. Перша призначена для перевезення до 11 осіб десанту або різних вантажів. Радіус зони польоту цієї машини складе 463 кілометри. Ударна версія позиціонується як заміна бойовим вертольотам AH-64 Apache. Ця машина зможе нести високоточну зброю у підвісних контейнерах, а в носовій частині на спеціальній турелі розміститься гармата. У цей час Bell Helicopter у консорціумі з Boeing випускає конвертоплани V-22.

Вперше в XXI столітті

Світові військові витрати в 2012 році скоротилися на 0,5 відсотка в порівнянні з попереднім роком і склали 1,75 трильйона доларів, свідчать дані звіту Стокгольмського інституту дослідження проблем миру (SIPRI). Військові витрати скоротилися вперше з 1998 року.

У першу чергу, зниження світових оборонних витрат відбулося через програми зі скорочення витрат на оборонну галузь у США й країнах Західної й Центральної Європи, а також в Австралії, Канаді й Японії. У той же час, в азіатських країнах, Східній Європі, на Близькому Сході й у Північній Африці, а також у Латинській Америці дослідники зафіксували зростання військових витрат.

Частка Сполучених Штатів Америки у світових військових витратах упала в 2012 році до 39 відсотків — уперше із часу розпаду Радянського Союзу. Усього США за рік витратили на збройні сили 682 мільярди доларів, що на 6 відсотків менше, ніж роком раніше. Зниження військових витрат у США триває другий рік поспіль. Крім США, до трійки країн з найбільшими військовими витратами увійшли Китай і Росія. Військові витрати Росії зросли за рік на 16 відсотків (12,3 мільярда доларів). Витрати Китаю на оборонну галузь збільшилися за 2012 рік на 7,8 відсотка (11,5 мільярдів доларів).

Причиною скорочення світових витрат на озброєння експерти називають наслідки економічної кризи 2008 року. Багато країн продовжили скорочувати оборонні витрати. Так, більше половини країн Євросоюзу з моменту початку кризи вже скоротили свої витрати на збройні сили більше ніж на десять відсотків. Лідером у процентному збільшенні витрат на озброєння став Оман, чий витрати на оборонну галузь за рік зросли на 51 відсоток. Парагвай і Венесуела також опинилися в числі лідерів, збільшивши військові витрати на 43 і 42 відсотки відповідно.

За словами директора програми з військових витрат і виробництва зброї Стокгольмського інституту дослідження проблем миру Сема Перло-Фріманна, дані звіту говорять про зміну балансу в сфері витрат на озброєння від багатих країн Заходу до регіонів, що розвиваються. Проте, він відзначив, що країни НАТО, як і раніше, відповідальні за більш ніж половину світових військових витрат — вони витратили в 2012 році понад трильйон доларів на озброєння. Протягом найближчих двох-трьох років, за його словами, світові військові витрати продовжать зменшуватися, у тому числі на тлі виведення військ НАТО з Афганістану, але згодом, країни, що розвиваються, вплинуть на відновлення колишнього рівня витрат на озброєння.

Слід зазначити, що ставитися до даних Стокгольмського інституту треба обережно, адже його фахівці збирають дані про витрати країн на озброєння з відкритих джерел. Найчастіше відомості інституту суттєво розбігаються з офіційною статистикою держав.

Росія пристосує танки до бою у місті

Міністерство оборони Росії замовило розробку комплектів модернізації, які дозволять підготувати основні бойові танки Т-72 і Т-90 до бою в міських умовах. Як пише газета "Вести", така модернізація захистить танки від обстрілів на міських вулицях і дозволить їм долати завали й барикади. У цей час Головне автобронетанкове управління займається підготовкою тактико-технічного завдання для нового комплексу, формування якого завершиться влітку.

Як очікується, модернізовані танки одержать бульдозерний відвал. Днище машин буде посилено бронеплитами для захисту від мін і фугасів, а навколо корпусу розмістять спеціальні металеві ґрати для захисту від реактивних гранат та динамічний захист. Загалом, машина повинна витримувати влучення із РПГ-7 і РПГ-29, підриєв фугаса потужністю у кілька десятків кілограмів тротилу. Монтаж комплектів на бойові танки повинен проводитися у стислі терміни.

Конкурс на розробку нових комплектів модернізації буде оголошений наприкінці літа – восени поточного року. За попередньою оцінкою, вартість одного комплексу для пристосування танка до умов міського бою складе не менш 200-250 тисяч доларів. Остаточна вартість буде визначена після того, як Міністерство оборони Росії сформує вимогу до нових комплектів.

Роботи із пристосування танків до міського бою велися в СРСР із 1970-х років. Зокрема, для танків Т-62 в Афганістані були створені комплекти з додатковою бронею й захисними екранами. З розпадом СРСР такі роботи були припинені. Скільки всього комплектів модернізації планується закупити для потреб міністерства оборони, поки не відомо.

Експлуатацію МіГ-31 продовжать до 2030 року

Винищувач-перехоплювач МіГ-31, розробка якого почалася ще в 1968 році, стоятиме на озброєнні ВПС Росії до 2028-2030 років. Як заявив головком ВПС Віктор Бондарев, літак пройде модернізацію, однак зайвих коштів у нього не вкладатимуть. Свій перший політ МіГ-31 здійснив у 1975 році, а в 1981-му його прийняли на озброєння. Він став першим російським винищувачем четвертого покоління й дотепер залишається єдиним літаком, придатним для патрулювання в арктичних широтах. Загалом з 1975 по 1994 рік було випущено понад 500 таких літаків.

Поруч із цим, на замовлення ВПС почалася розробка нового винищувача-перехоплювача для заміни МіГ-31. Як повідомляє РІА "Новості" з посиланням на головнокомандувача ВПС, новий літак буде створений до 2020 року й до 2028 року замінить існуючий парк МіГ-31.

— Моя думка — це почати створення нового літака такого ж призначення, і до закінчення держпрограми озброєнь — 2020, ми створимо цей літак, — наводить слова головнокомандувача.

За словами Бондарева, відновити виробництво МіГ-31, перерване в 1994 ро-

ці, неможливо, оскільки це загальмує розвиток науково-технічної думки й промисловості. Зараз, на озброєнні Росії стоять 122 винищувачі-перехоплювачі МіГ-31, і є "понадштатні одиниці", які можна модернізувати й ввести в експлуатацію. Усього планується модернізувати 44 винищувачі-перехоплювачі. Масштабна модернізація МіГ-31 до сучасного рівня обійдеться в 50 мільярдів рублів. Голова думського комітету з оборони Володимир Комоедов, у свою чергу, певен, що при грамотній проведеній модернізації літак ще 10-15 років перевершуватиме сучасні вітчизняні й закордонні аналоги.

ВМС США відправлять бойовий лазер у Перську затоку

ВМС США мають намір змонтувати експериментальну лазерну установку на десантний транспорт-док "Понсе", повідомляє The Wall Street Journal. Цей корабель входить до складу П'ятого флоту ВМС США, зоною відповідальності якого є західна частина Індійського океану й Перська затока. Лазерна гармата, вартість якої становить 40 мільйонів доларів, буде використовуватися для знищення іранських легких катерів і безпілотних літальних апаратів. За даними військових, зброя зможе ефективно працювати в кліматичних умовах у районі Перської затоки.

Як повідомляє Jane's, лазерна зброя буде встановлена на борт "Понсе" на початку 2014 року. Раніше гармата була встановлена на есминець "Дьюї". У серпні й вересні 2012 року зброя взяла участь у випробуваннях, у ході яких зуміла знищити три безпілотні літальні апарати. Пізніше лазерна гармата також здійснила кілька пострілів по надводних мішенях. У цілому зброя знищила 12 цілей з 12. За оцінками військових, вартість одного пострілу пушки складала один долар.

Розробка лазерної гармати для ВМС, що одержала позначення Laws, ведеться в США з 2007 року. У зброї використовується твердотільний лазер, і вона не здатна ефективно діяти на великих дистанціях, але придатна для поразки малих літальних апаратів на малих і середніх висотах. Крім того, Laws може бути використана для осліплення оптичних систем спостереження безпілотників і кораблів. У цей час на лазерній установці проводяться роботи з її підготовки до тривалої служби в морських умовах.

У цей час США провадять декілька проектів бойових лазерів, які можуть бути використані для знищення наземних, морських і повітряних цілей, осліплення оптичних систем спостереження військової техніки. Зокрема, реалізацією таких проектів займається американський концерн Boeing, а також компанії Lockheed Martin і Northrop Grumman.

Україна має здобутки в космосі

10 квітня 2013 року в Кабінеті Міністрів України відбувся брифінг Голови ДКАУ Ю. Алексєєва, присвячений Дню працівників ракетно-космічної галузі України

У своєму виступі Ю. Алексєєв проаналізував діяльність Державного космічного агентства України та підприємств галузі за 2012 рік, окреслив завдання та перспективи розвитку ракетно-космічної галузі України на 2013 рік.

Серед основних досягнень слід відзначити значне зростання обсягів виробництва, активну участь України у міжнародних проектах, пуски українських ракет-носіїв, роботи зі створення Національної системи супутникового зв'язку "Либідь", роботи з утилізації твердого ракетного палива.

На 19 квітня призначено демонстраційний пуск ракети-носія "Антарес" (попередня назва "Таурас-2"), розробленої американською компанією "Orbital" за участю українських фахівців.

"На 19 квітня стоїть (в планах) перший демонстраційний пуск ракети "Антарес", – сказав Алексєєв. Глава відомства також додав, що в рамках роботи над цим проектом Сполучені Штати Америки стали для українських ракетників другою країною після Російської Федерації за масштабами співпраці.

"США посідає друге місце по співпраці з нами", – сказав Алексєєв.

Він повідомив, що цього року планується штатна експлуатація ракети "Антарес" з доставлення вантажів на міжнародну космічну станцію (МКС).

Раніше компанія "Orbital" виграла один із тендерів НАСА для доставки вантажів на МКС, повідомляє УКРІНФОРМ.

Запуск національного супутника зв'язку "Либідь" заплановано на 28 грудня 2013 року.

"Цього року ми повинні запустити супутник зв'язку "Либідь". Попередня дата – 28 грудня", – сказав Алексєєв.

Він також нагадав, що виготовлення супутника прокредитувала під держгарантію Канада. Апаратура для супутника виготовлена в цій країні, і після виготовлення платформи в Росії в 2012 року апарат був направлений в канадську компанію MDA для оснащення.

Після запуску супутника зв'язку держструктур буде переведено на обслуговування через "Либідь". Термін окупності супутника становить 11-12 років, термін служби – 15 років. Зоною мовлення він повністю покриває територію України, а також поширює сигнал на частину Росії та Індії. За словами Алексєєва, Індія, зокрема, вже цікавиться можливістю використання транспондерів "Либідь".

Перший запуск української ракети-носія "Циклон-4" з бразильського космодрому Алянтара запланований на листопад-

грудень 2014 року.

"Усі роботи повинні завершитися пуском ракети. Поки це планується на листопад-грудень 2014 року", – зауважив чиновник.

Нагадаємо, що держбюджетом України на 2013 рік передбачено фінансування космічної діяльності України в 2013 році в обсязі 1 млрд 232,88 млн грн.

Говорячи про використання даних українського супутника "Січ-2", Голова ДКА зазначив, що супутникові дані використовуються для моніторингу снігової і льодової обстановки.

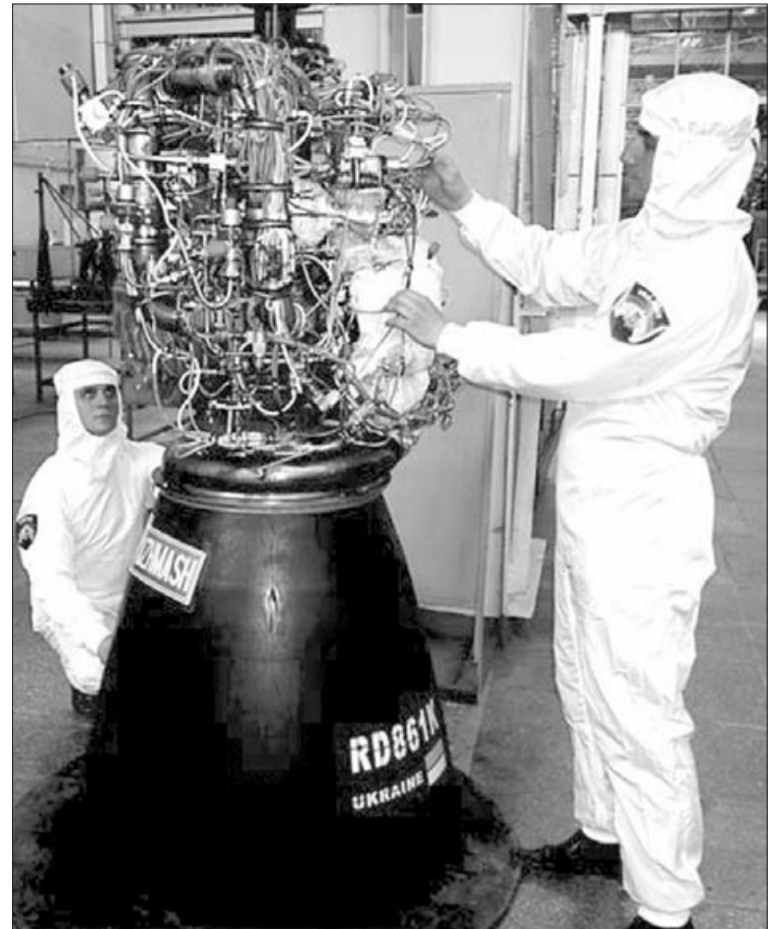
"В основному ми працюємо за заявками МНС. Зараз ми відстежуємо снігову обстановку в Карпатах і льодову обстановку на Дніпрі", – сказав Юрій Алексєєв.

Він також додав, що супутникові дані замовляють правоохоронні органи, зокрема, для контролю за площами посіву маку і конопель. Як сказав Юрій Алексєєв, у кількох випадках замість заявлених 15-20 гектарів посівів, їх площа сягала 22 гектарів.

Отримані супутникові дані були передані МВС.

Офіційні підсумки розслідування причин аварійного запуску ракети-носія (РН) "Зеніт-3SL" з американським супутником зв'язку Intelsat 1 лютого 2013 року в рамках програми "Морський старт" будуть оголошені в квітні, як повідомив Голова ДКАУ, передає "Інтерфакс-Україна".

Зокрема, до теперішнього ча-

су комісія встановила, що основною причиною аварійного пуску стала відмова бортового джерела потужності.

"Однозначно причина в ньому", – сказав Алексєєв. При цьому він відзначив необхідність з'ясувати причину відмови агрега-

ту. "Там є насоси, клапани", – сказав він.

За даними Голови ДКАУ, консорціум Sea Launch ухвалив рішення відновити пуски з морського космодрому. Пуск за програмою заплановано на четвертий квартал 2013 року.

Автоматична станція "Марс-3" стартувала до Марса 29 травня 1971-го. 2 грудня посадковий модуль увійшов в атмосферу планети і здійснив м'яку посадку – першу в історії і єдину в радянській марсіанській програмі. Зонд почав передавати інформацію, але через 14,5 секунди зв'язок перервався. На думку фахівців, електронне на-

Зонд NASA виявив на Марсі радянський апарат, що зробив посадку більше 40 років тому

На знімки поверхні Марса, зроблені американським зондом MRO (Mars Reconnaissance Orbiter), можливо, натрапив радянський апарат "Марс-3", що зробив посадку на Червону планету в грудні 1971 року, повідомляє Space.com. Об'єкт, схожий на цей зонд, спочатку розгледіли російські ентузіасти, а потім з їх гіпотезою погодились фахівці NASA.

чиння модуля було знищено розрядом статичної електрики, яка накопичується в екстремально сухих марсіанських умовах, повідомляє РІА "Новості".

У грудні 2012 року творець групи, присвяченій марсоходу Curiosity в соціалістичній мережі "Вконтакте", Віталій Єгоров виявив на знімках зонда MRO об'єкт, схожий на радянську станцію. Він знаходився практично в тій же точці, яку як місце посадки вказували радянські конструктори.

Єгоров повідомив про знахідку професорові Інституту геохімії та ана-

літичної хімії імені Вернадського Олександру Базилевському. NASA за посередництва вченого організувало повторну зйомку з MRO.

На знімках з високою роздільною здатністю добре помітні штанга з двигунами м'якої посадки, гальмівний конус, парашут і сам посадковий модуль розміром близько 1,5 метра. У NASA відзначають, що розташування цих деталей дійсно відповідають очікуванню для "Марса-3", але поки не можна виключити і альтернативні пояснення знахідки, пише NEWSru.com.

Запускають американський супутник, створений у 2000 році

Президент Барак Обама запропонував відновити і нарешті відправити в космос старий метеорологічний супутник, проект запуску якого підтримувався у свій час віце-президентом США Альбертом Гором, але був згорнутий його опонентом Джорджем Бушем у 2000 році.

Барак Обама запропонував витратити 35 мільйонів доларів з бюджету-2014 на оновлення супутника, прозваного критиками "Супутник Гора" ("GoreSat"), який знаходився в ангарі починаючи з 2001 р., коли пройшло лише кілька місяців з того моменту, як Буш став президентом. До того часу цей космічний апарат коштував приблизно 100 мільйонів доларів.

У 1998 році Гор, тоді ще віце-президент США, запропонував ідею супутника, який буде знаходитися на орбіті заввишки приблизно в 1,6 мільйона кілометрів в глибокому космосі у спеціальній зоні, в якій відбувається урівноваження гравітаційних впливів на супутник з боку Землі і Сонця. Цей космічний апарат буде спостерігати за Землею, безперервно передаючи вченим зображення нашої планети, а також проводити важливі метеорологічні вимірювання, повідомляє astronews.ru.

Вантажний корабель ATV-4

буде запущений на початку червня
Автоматичний вантажний корабель ATV-4 "Альберт Ейнштейн" відправиться до Міжнародної космічної станції (МКС) на початку червня цього року, передає ІТАР-ТАРС.

Як повідомило Європейське космічне агентство (ЕКА), на орбіту "вантажівка" буде доставлена ракетою-носієм важкого класу "Аріан-5", яка буде запущена з французького космодрому в Гвіанському космічному центрі.

"Старт запланований на 5 червня, стиковка з МКС очікується 15 червня, – повідомив керівник місії ATV-4 Альберто Новеллі. – На борту корабля найрізноманітніший за весь час польотів вантаж – близько 1,4 тис різних предметів: від продовольства, запчастин та одягу до наукового обладнання для експериментів і предметів життєвої необхідності для екіпажу".

На створення Національного космічного центру в Астані виділено 370 млн євро

Про це в ході брифінгу присвяченого запуску першого казахстанського супутника дистанційного зондування землі (ДЗЗ), розповів президент АТ "НК" Казахстан Гаріш Сапарі "Габдуллатіф Мурзакулов, передає кореспондент BNews.kz.

"Національне космічне агентство для того, щоб побудувати національний космічний центр і в цілому на всі об'єкти виділяють нам фінансування 370 млн євро. Вони розподілені по всіх наших об'єктах, які входять до складу національного космічного центру", – сказав Габдуллатіф Мурзакулов.

У Куру доставлена РН Vega, яка буде запущена 2 травня

У Гвіанський космічний центр доставлена легка ракета-носія "Вега", яка буде запущена 2 травня. Після доставки ракети на космодромі Куру почалися операції з її підготовки до запуску, передає ІТАР-ТАРС.

Як повідомили в компанії "Аріанспейс", запуск 2 травня буде першим запуском "Веги" з корисним навантаженням і має позначення VV02. Вперше ця ракета застосовувалася в кваліфікаційному запуску в лютому 2012 року. У відсіку корисного навантаження "Веги" будуть встановлені три космічні апарати: 160-кілограмовий супутник Proba-V Європейського космічного агентства (ЕКА), 120-кілограмовий супутник VNREDSat-1 для В'єтнаму і естонський студентський нано-супутник ESTCube-1 масою 1,3 кг.

Розробка багатофункціонального лабораторного модуля – на фінішній прямій

Розробка багатофункціонального лабораторного модуля (БЛМ) знаходиться на фінішній прямій. Про це повідомив журналістам президент ракетно-космічного комплексу (РКК) Віталій Лопота.

"Льотний зразок БЛМ буде готовий і заповнений до грудня цього року, коли власне і планується його запуск до МКС, – сказав він. – БЛМ буде запущений на ракетноносії "Протон", і запуск планується без затримок з космодрому Байконур".

Вузловий модуль для Міжнародної космічної станції, що має шість стикувальних пірсів, готовий для запуску на орбіту, але перед ним повинен бути запущений багатофункціональний лабораторний модуль.

"Вузловий модуль стане серйозним розвитком російського сегменту МКС. Це продовження російського сегменту і всієї нашої орбітальної інфраструктури на завтрашній день. Ми могли б і цього року його запустити, але ми повинні його пристикувати до багатофункціонального лабораторного модуля", – сказав Лопота.

Запуск вузлового модуля можливий навесні або в середині наступного року, передає "Інтерфакс".

Помните, каким он парнем был...

Продовження. Початок в №15.

Комиссия утвердила первое в истории задание человеку на космический полёт, подписанное С.Королёвым и Н.Каманиным:

“Выполнить одновитковый полёт вокруг Земли на высоте 180–230 километров, продолжительностью 1 час 30 минут с посадкой в заданном районе. Цель полёта – проверить возможность пребывания человека в космосе на специально оборудованном корабле, проверить оборудование корабля в полёте, прове-

шие эксперименты: пил, ел, делал записи карандашом. “Положив” карандаш рядом с собой, он случайно обнаружил, что тот моментально начал уплывать. Из этого Гагарин сделал вывод, что карандаши и прочие предметы в космосе необходимо фиксировать. Все свои ощущения и наблюдения он записывал на бортовой магнитофон. До полёта ещё не было известно, как человеческая психика будет вести себя в космосе, поэтому была предусмотрена специальная защита от того, чтобы первый космонавт в порыве помешательства не попытался бы управлять полётом корабля. Чтобы включить ручное управление, ему надо было вскрыть запечатанный конверт, внутри которого лежал листок с кодом, набрав который на панели управления можно было бы её разблокировать.

В конце полёта тормозная двигательная установка (ТДУ) конструктора Исаева сработала с недобором импульса, так что автоматика выдала запрет на штатное разделение отсеков. В

после чего капсула и космонавт стали спускаться на парашютах отдельно (по такой же схеме происходила посадка и остальных 5 кораблей из серии “Восток”). После катапультирования и отсоединения воздухопровода спускаемого аппарата, в герметичном скафандре Гагарина не сразу открылся клапан, через который должен поступать наружный воздух, так что Гагарин чуть не задохнулся. Последней проблемой в этом полёте оказалось место посадки – Гагарин мог опуститься на парашюте в ледяную воду Волги. Юрию Гагарину помогла хорошая парашютная подготовка – управляя стропами, он увёл парашют от реки и приземлился в 1,5-2 километрах от берега.

Выполнив один оборот вокруг Земли, в 10 часов 55 минут 34 секунд, на 108 минуте корабль завершил полёт. Из-за сбоя в системе торможения, спускаемый аппарат с Гагариным приземлился не в запланированной области в 110 км от Сталинграда, а в Саратовской области, неподалёку от г.Энгельс в районе села Смеловка. В 10 часов 48 минут радар близлежащего зенитно-ракетного дивизиона засёк неопознанную цель – это был спускаемый аппарат (зенитчиков за сутки до этого предупредили, чтобы они следили за “контейнерами с неба”). После катапультирования цели на экране радара стало две.

Первыми людьми, которые встретили космонавта после полёта, оказались жена местного лесника Анна (Анихайят) Тахтарова и её шестилетняя внучка Рита (Румия). Вскоре к месту событий прибыли военные из дивизиона ПВО и местные колхозники. Одна группа военных взяла под охрану спускаемый аппарат, а другая повезла Гагарина в расположение части. Оттуда Гагарин по телефону отрапорто-

вать связь корабля с Землёй, убедиться в надёжности средств приземления корабля и космонавта”.

После открытой части заседания комиссии осталась в узком составе и утвердила предложение Н.Каманина о назначении основным пилотом “Востока-1” Юрия Гагарина, а его дублером Германа Титова.

Полёт

Участие СССР в космической гонке привело к тому, что при создании корабля “Восток” был выбран ряд неоптимальных, но зато простых и быстро осуществимых решений. Некоторые компоненты создать вовремя не успели, в результате пришлось отказаться от системы аварийного спасения на старте и системы мягкой посадки корабля. Кроме того, из конструкции строящегося корабля “Восток-1” была убрана дублирующая тормозная установка. Последнее решение было обосновано тем, что при запуске корабля на низкую 180-200-километровую орбиту, он в любом случае в течение 10 суток сошёл бы с неё вследствие естественного торможения о верхние слои атмосферы и вернулся бы на землю. На эти же 10 суток рассчитывались и системы жизнеобеспечения.

Старт корабля “Восток” был произведён 12 апреля 1961 года в 09 часов 07 минут по московскому времени с космодрома Байконур, с пилотом-космонавтом Юрием Алексеевичем Гагариным на борту. Позывной Гагарина был “Кедр”. После команды “на старт” Гагарин произнёс ставшей знаменитой фразу: “Поехали!”. Ракета-носитель “Восток” отработала без замечаний, но на завершающем этапе не сработала система, которая должна была выключить двигатели 3-й ступени. Выключение произошло только после срабатывания дублирующего механизма (таймера), но корабль уже поднялся на орбиту, высшая точка которой (апогей) оказалась на 100 км выше расчётной. Сход с такой орбиты с помощью “аэродинамического торможения” мог занять по разным оценкам от 20 до 50 дней.

На орбите Гагарин проводил простей-

результате, в течение 10 минут перед входом в атмосферу корабль беспорядочно куврыкался со скоростью 1 оборот в секунду. Гагарин решил не пугать руководителей полёта (в первую очередь – Королёва) и в условном выражении сообщил о нештатной ситуации на борту корабля.

Когда корабль вошёл в более плотные слои атмосферы, то соединяющие кабели перегорели, а команда на разделение отсеков поступила уже от термодатчиков, так что спускаемый аппарат наконец отделился от приборно-двигательного отсека.

Спуск происходил по баллистической траектории (как и у остальных космических кораблей серий “Восток” и “Восход”), то есть с 8-10-кратными перегрузками, к которым Гагарин был готов. Сложнее было пережить психологические нагрузки – после входа капсулы в атмосферу загорелась обшивка корабля (температура снаружи при спуске достигает 3–5 тысяч градусов), по стёклам иллюминаторов потекли струйки жидкого металла, а сама кабина начала потрескивать.

На высоте 7 км в соответствии с планом полёта Гагарин катапультировался,

вал командиру дивизии ПВО: “Прошу передать главному ВВС: задачу выполнил, приземлился в заданном районе, чувствую себя хорошо, ушибов и поломок нет. Гагарин”.

Первые часы после посадки

Тем временем с аэродрома Энгельс вылетел вертолёт Ми-4, в задачу экипажа которого входило найти и подобрать Гагарина. Экипаж вертолёта Ми-4 первым обнаружил спускаемый аппарат, но Гагарина рядом не было. Ситуацию прояснили местные жители, которые сказали, что Гагарин уехал на грузовике в Энгельс. Вертолёт взлетел и взял курс на город. С его борта на дороге, неподалёку от КПП ракетного дивизиона, заметили автомашину, на которой Гагарин после первого доклада направлялся к спускаемому аппарату. Гагарин вышел из машины и замахал руками, его подобрали, и вертолёт полетел на аэродром Энгельс, передав радиogramму: “Космонавт взят на борт, следую на аэродром”.

Далі буде.

Матеріал до друку підготував
Володимир Алексєєв.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

22 – 28 квітня

22 квітня 1908 р. у Тифлісі А.В.Шуков здійснив перший політ у Росії на планері власної конструкції.

22 квітня 1923 р. народився Герой Радянського Союзу, заслужений льотчик-випробувач СРСР Ю.В.Сухов.

22 квітня 1941 р. на озброєння прийнято авіаційний кулемет М.Є.Березіна калібру 12,7 мм.

22 квітня 1941 р. А.М.Лютька запатентував схему двоконтурного турбореактивного двигуна.

22 квітня 1944 р. створено ДП “Зміївський енергомеханічний ремонтний завод” (ЗЕРЗ 807).

22 квітня 1958 р. відбувся перший політ гелікоптера Боїнг-Вертол-107 (СН-46).

22 квітня 1968 р. СРСР, США і Великобританія підписали міжнародну угоду про рятування космонавтів і повернення об'єктів, що запускаються в космічний простір.

23 квітня 1898 р. народився піонер парашутизму Л.Г.Мінов.

23 квітня 1911 р. у Санкт-Петербурзі відкрилася перша в Росії міжнародна повітроплавальна виставка.

23 квітня 1959 р. народився директор ДП “Конотопський АРЗ “АВІАКОН” А.О.Буцан.

23 квітня 1968 р. рідний районний центр першого в світі космонавта Гжатськ, що в Смоленській обл., перейменовано в Гагарін.

23 квітня 1975 р. народився командир окремої ескадрильї тактичної авіації ПвК “Центр” О.М.Захарчук.

23 квітня 1979 р. підписано акт про прийняття на озброєння зенітної ракетної системи С-300П.

23 квітня 1987 р. у м. Прилуки прибули перші стратегічні бомбардувальники Ту-160. Перший літак посадив заступник командувача Дальньої авіації генерал-майор Л.Козлов.

23 квітня 1988 р. було встановлено рекорд дальності і тривалості польоту на мускулолеті, К.Канелопулос (Греція) – 119 км за 3 години 54 хв.

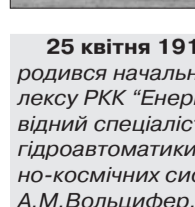
23 квітня 1996 р. РН “Протон-К” вивела на навколосезну орбіту останній, п'ятий, науковий модуль “Природа” для ОК “Мир”.

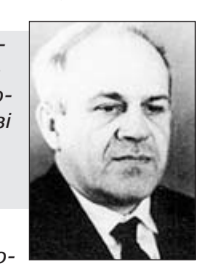
24 квітня 1965 р. народився директор ДП “Львівський радіо-ремонтний завод” О.О.Заїка.

24 квітня 1997 р. здійснив перший політ другий екземпляр військово-транспортного літака Ан-70, екіпаж О.В.Галуценка.

25 квітня 1918 р. народився начальник комплексу РКК “Енергія”, провідний спеціаліст у галузі гідроавтоматики ракетно-космічних систем А.М.Вольцифер.

25 квітня 1916 р. народився заслужений льотчик-випробувач СРСР В.П.Трофімов.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

22 – 28 квітня

25 квітня 1923 р. народився Герой Радянського Союзу льотчик-винищувач Г.Ф.Артемченков.

25 квітня 1953 р. в ході випробувань першої в СРСР системи зенітної керованої ракетної зброї С-25 "Беркут" вперше уражено літак-мішень Ту-4 двома ракетами В-300 ДКБ С.О.Лавочкина. День народження радянської зенітної ракетної зброї.

25 квітня 1953 р. засновано Київську зенітну ракетну бригаду.

25 квітня 1996 р. здійснив перший політ двомісний реактивний навчально-бойовий літак Як-130Д, О.О.Синіцин.

25 квітня 2000 р. АНТК ім. О.К.Антонова отримав сертифікати типу на новий регіональний пасажирський літак моделі Ан-140 та Ан-140-100, а також Ан-3Т.

26 квітня 1926 р. народився авіаконструктор Р.П.Папковський.

26 квітня 1953 р. народився заступник начальника Генерального штабу ЗС України Г.А.Саковський.

26 квітня 1965 р. народився Міністр оборони (с 08.02.2012 по 24.12.2012 года) України Д.А.Саламатін.

26 квітня 1986 р. здійснив перший політ винищувач МіГ-29М ("9-15/1") – глибока модернізація МіГ-29, В.Є.Меницький.

27 квітня 1911 р. створено ДП "Одеський авіаційний завод".

27 квітня 1913 р. народився видатний вчений і конструктор гіроскопічних командних приладів і систем, академік, двічі Герой Соцпраці В.І.Кузнецов.

27 квітня 1952 р. здійснив перший політ дальній реактивний бомбардувальник Ту-16, екіпаж М.С.Рибка.

27 квітня 1952 р. народився начальник управління спорту МО України О.І.Величко.

27 квітня 1961 р. народився начальник розвідвального управління – заступник начальника штабу з розвідки КПС ЗС України М.М.Степаненко.

27 квітня 1961 р. народився командир окремого полку зв'язку (сміт. Липники) М.М.Курчак.

28 квітня 1933 р. встановлено свято – День Повітряного Флоту (День авіації) СРСР.

28 квітня 1941 р. народився конструктор дистанційно пілотованих літальних апаратів Ю.І.Янкевич.

28 квітня 1945 р. народився льотчик-випробувач АНТК ім. О.К.Антонова В.О.Шляхов.

28 квітня 1953 р. здійснив перший політ вертоліт Капан К-600.

28 квітня 1958 р. відбувся перший політ винищувача-перехоплювача І-75Ф конструкції А.І.Микояна, Г.К.Мосолов.

28 квітня 1962 р. здійснено запуск ракети РТ-1 – першої в СРСР твердопаливної ракети середньої дальності.

28 квітня 2001 р. здійснено запуск КК "Союз ТМ-32", Т.А.Мусабаєв, Ю.М.Батурін і перший космічний турист Д.Тіто (США).

28 квітня 2004 р. зареєстровано громадську організацію "Всеукраїнська авіаційна асоціація "АОПА – Україна".

28 квітня 2005 р. здійснив перший політ літак Ан-74Т-200А, екіпаж О.І.Татарчука.

Штурм неба

Реактивні істребителі II покоління ОКБ Микояна

Продовження. Початок в №14.

Несмотря на ряд других недостатков, в акте по результатам государственных испытаний, утвержденном в июне 1950 года, отмечалось, что самолет прошел их удовлетворительно и рекомендовался в серийное производство. Естественно, после устранения выявленных недостатков.

Одновременно с утверждением акта государственных испытаний Совет Министров СССР вынес постановление о начале серийного производства самолета, получившего обозначение МиГ-15 бис. Но это было только начало. Предстояло исключить "врожденные пороки", оснастить машину новым радиотехническим оборудованием, расширить её потенциальные возможности. С целью сделать самолёт "всепогодным", на нём разместили оборудование системы слепой посадки ОСП-48. В состав ОСП-48 включили автоматический радиокompас АРК-5, радиовысотомер малых высот РВ-2 (диапазон 0-1200м) и маркерный радиоприёмник МРП-48. Одновременно с этим на машине разместили ответчик системы госопознавания "Барий-М" и радиостанцию РСИУ-3 (дальность радиосвязи 120 км) взамен РСИ-6.

Для испытаний ОСП-48 были доработаны четыре истребителя, получивших обозначение "СА-1", "СА-2", "СА-3", "СА-4". Испытания ОСП-48 на самолёте "СА-1" завершились 19 апреля 1950 года. Аппаратуру ОСП-48 запустили в серийное производство, но в связи с плотной компоновкой вопрос о её размещении на МиГ-15 оставался открытым. Лишь после испытаний других вариантов истребителя ("СА-3", "СА-4") выбрали примерный вариант размещения аппаратуры (но не окончательный) и оборудовали 16 самолетов для войсковых испытаний.

Серьёзным недостатком МиГ-15 была "валёжка", связанная главным образом с недостаточной жёсткостью крыла. Из-за этого были введены скоростные ограничения и не полностью использовались маневренные возможности самолета.

Для аэродинамических исследований высоких скоростей и улучшения пилотажных свойств серийного МиГ-15бис на заводе №1 построили два самолета МиГ-15Л (заводское обозначение "СЕ") с модифицированным крылом, хвостовым оперением и гидравлической системой управления. 18 октября 1949 года этот самолет достиг скорости 1,01 М. Летные испытания в ЛИИ показали, что на самолёте сохранилась обратимость руля поворота на тех же режимах, что и на серийном МиГ-15бис и, кроме этого, ухудшалась продольная устойчивость. К тому же самолёт "СЕ" уступал МиГ-15бис с крылом стреловидностью 45 градусов. Работа над машиной привела к тому, что гидравлическую систему управления стали устанавливать на все последующие самолеты. Летом 1951 года дальнейшие работы по машине "СЕ" были прекращены.

Расширить диапазон полетных режимов смогли лишь в 1953 году после установки на МиГ-15 бис (заводской №53210618) крыла с повышенной жесткостью. На доработанном "МиГе" крене наступало при больших числах "М", чем на МиГ-15 с двигателем РД-45Ф. С лета 1952 года МиГ-15бис начали оснащать системами автономного запуска двигателя с помощью электростартёра от бортовых аккумуляторных батарей. А в 1954 году правительство обязало промышленность оборудовать все МиГ-15 бис системой питания противопожарных костюмов.

МиГ-15 также сыграл свою роль в развитии зарождающегося производства авиационных радиолокационных станций. Один МиГ-15бис ("СП-1"), испытанный в 1950 году, был оснащен РЛС "Торий" (предшественник станции "Изумруд"), с антенной, установленной на кро-

мке воздухозаборника. Вооружение было ограничено одной пушкой НС-37 (позже замененной на 45-мм НС-45). Второй "СП" был выпущен с радиолокатором "Торий-А". Единственной версией, оснащенной радиолокатором и дошедшей до стадии производства, был МиГ-15Пбис ("СП-5") с радиолокатором "Изумруд" и двумя пушками НР-23 в качестве вооружения. Заводские испытания "СП-5" начались в 1951 году, и их проводили специалисты НИИ-17. Военный лётчик-испытатель Н.Захаров на этом этапе провел огневые стрельбы, показавшие, что точность стрельбы с помощью прицела "Изумруд" при отсутствии визуального контакта с целью в 6-7 раз выше, чем при использовании РЛП "Коршун", и совпадает с применением оптического прицела АСП-3Н в дневных условиях. После завершения в марте 1952 года государственных испытаний, прицел "Изумруд" был принят на вооружение и получил обозначение "РП-1".

Но самолет "СП-5", как и его предшественники, остался в опытно-экземпляре, проложив дорогу МиГ-17П. Успех же "Изумруда" привел к отказу от дальнейшей работы по РЛС "Коршун". Заметим, что в дополнение к самолету "СП-5" было выпущено несколько двухместных МиГ-15 П УТИ на базе модели "СТ-7".

МиГ-15 УТИ ("спарка")

В конце 1948 года НИИ ВВС подтвердил свою заинтересованность в создании двухместной модификации. НАТО присвоило этому самолету название "Midget", в СССР он именовался "спаркой". Простой и довольно хороший самолет МиГ-15 УТИ долго использовался в качестве учебного, даже когда МиГ-15 заменили в качестве боевого самолетами МиГ-17 и МиГ-19.

К разработке машины, получившей в ОКБ обозначение "СТ", приступили в декабре 1948 года. Основанием же для её создания стали апрельские постановления Совета Министров СССР и последовавший за ним 13 апреля 1949 года приказ МАП.

Главным отличием спарки от боевой машины, построенной на базе серийного МиГ-15 с двигателем РД-45 Ф, стала двухместная кабина курсанта и инструктора. Для этого отказались от закабинного топливного бака, облегчили вооружение, разместив на съемном лафете пушку НР-23 КМ и 12,7 мм пулемет УБК-Э. На держателе БД-48 под крыльями самолет мог нести 50- и 100-килограммовые бомбы.

Состав оборудования опытной машины остался таким, как и на первых серийных МиГ-15. Автономный запуск двигателя, чего еще не было на боевых машинах, осуществлялся от аккумуляторных батарей. Управление машиной – двоемное. В канале элеронов был установлен гидроусилитель для снижения усилий на ручке управления самолетом. Была предусмотрена и подвеска двух дополнительных сбрасываемых 260-литровых топливных баков.

Самолет (заводской №104015) передали на заводские испытания 23 мая 1949 года, которые вместе с доработками продолжались все лето. Первый полет "СТ" состоялся в начале июня 1949 года, а 29 августа его предьявили на испытания в ГК НИИ ВВС.

Первый этап государственных испытаний продолжался до 23 сентября, после чего машину хотели вернуть в ОКБ

для устранения дефектов, но командование ВВС приняло другое решение: спарку передать для опытной эксплуатации в 176-й гвардейский иап, дислоцировавшийся в подмосковной Кубинке.

Своеобразные войсковые испытания затянулись на полгода. В апреле 1950 года самолет вернули в ОКБ и, после устранения выявленных недостатков, 17 мая вновь предьявили на государственные испытания, завершившиеся буквально за шесть дней.

Летные испытания показали, что самолет в целом практически удовлетворяет предъявленному к нему требованиям. Были внесены ограничения по скорости полета. Она не должна была превышать число М=0,92. Запрещался полет на самолете без летчика в передней кабине. В процессе доработки машины в вариант "СТ-2" демонтировали как ненужную пушку, вместо которой на лафете разместили оборудование слепой посадки ОСП-48. На самолете оставили лишь пулемет УБК-Э, а позже, с 1954 года, на серийных спарках устанавливали пулемет А-12,7. Первый полет на "СТ-2" выполнил 4 августа 1950 года летчик-испытатель ОКБ А.Чернобуров. В том же году завод №1 построил первые 50 серийных УТИ МиГ-15.

Самолеты УТИ МиГ-15 принимали участие в экспериментальной государственной программе создания двухместных учебных истребителей-перехватчиков "СТ-7" и "СТ-8", оборудованных двухканальным радиолокационным прицелом "Изумруд". Опытное производство ОКБ-155 самостоятельно изготовило две машины этого типа. Во время испытаний "СТ-7" 15 сентября 1953 года потерпел аварию. Испытания продолжили на другой машине, которую доработали в соответствии с требованиями заказчика, установив индикатор РЛС в обеих кабинах и введя сопряжение РЛС с оптическим прицелом АСП-3 Н. Коллектив ОКБ-155 справился с заданием, но самолет так и остался в опытно-экземпляре.

Несколько двухместных машин в Летно-исследовательском институте (ЛИИ) и в НИИ ВВС использовали для испытаний средств аварийного покидания самолетов. Летные испытания катапультной установки "ЕИЗ" в ЛИИ на УТИ МиГ-15 ("СТ-10") проводились в декабре 1955 года. Впоследствии на базе "ЕИЗ" в ОКБ-155 создали систему "СК" с защитой фонарем, предназначенную для истребителя "МиГ-21" и также испытанную на УТИ МиГ-15.

И последний штрих в "биографии" УТИ МиГ-15 – это катастрофа 27 марта 1968 года, в которой погибли Ю.Гагарин и В.Сергеев. Заметим, что еще в мае 1960 года при подготовке первых космонавтов на аэродrome в Чкаловской начались ознакомительные полеты на самолете УТИ МиГ-15 на невесомость. УТИ МиГ-15 считался тогда самым надежным двухместным реактивным самолетом. Налет на одну катастрофу превышал 18 440 часов, в то время как у МиГ-17 он был 11 460 часов. За восемь лет работы Центр подготовки космонавтов не имел ни одного летного происшествя, причем суммарный налет на УТИ МиГ-15 составил несколько десятков тысяч часов.

Далі буде.

Ігор Чичкань, Людмила Кошелєва.
Матеріал до друку підготував
Володимир Алексєєв.

На міжнародній конференції українські школярі покажуть, як виявляти рак

Як виявляти рак на ранніх стадіях, досліджувати поверхню планет і обігрівати приміщення під час доїння корів знають шестеро українських старшокласників.

Вони представляють Україну на двадцятій Міжнародній конференції молодих учених ICYS, що нещодавно розпочалася в Індонезії на острові Балі, повідомляє Радіо Свобода.

Десятикласник Ярослав Шух із Чернівців придумав, як діагностувати рак на ранніх стадіях за допомогою поляризованого світла. Сьогодні, за словами хлопця, він може виявляти тільки певні види цього захворювання, але згодом планує зробити свій метод універсальним.

“Я досліджував жіночу репродуктивну сферу, бо там поки що найлегше діагностувати. Але, в принципі, так можна будь-який вид раку виявляти, тільки треба проводити відповідні дослідження, за різних форм раку зміст різних речовин у крові збільшується. В подальшому я планую свій метод узгалянити, але, думаю, це буде

не скоро”, – зауважує дослідник.

Його колега по лицю Лідія Захарук готова представляти власний метод діагностики онкологічних захворювань за допомогою лазера.

Владислав Нежура із Запоріжжя навчився застосовувати математичну теорію вузлів у генетиці, а його земляк Ілля Літкін розробив комп'ютерну програму для аналізу різних поверхонь: від мікроскопічних клітин до далеких планет.

В свою чергу, киянин Андрій Андрусин досліджував ракоподібних, вивчаючи рівень забруднення Чорного моря важкими металами, а Ольга Калініченко із Полтави придумала, як обігрівати приміщення за допомогою енергії, що вивільняється при доїнні корів.

Українці змагатимуться з командами з Європи, Південної Аме-

рики та Тихоокеанського регіону.

Конференція, яка починалась із восьми країн-учасниць, сьогодні об'єднує 23 країни. В основному це країни Європи, Південної Америки і Тихоокеанського регіону. Конкуренція дуже висока, як зауважує керівник команди, викладач фізики та астрономії Пауль Пшеничка.

“Польща завжди представляє дуже сильну команду, Угорщина, Росія – аж дві: із Москви і Петербурга. Дуже сильні математики приїжджають з Грузії. І традиційно досить сильна команда – з Білорусі”, – каже він.

Українську команду відбирають і готують із жовтня минулого року – у кілька етапів, зазначає президент Малої академії наук Станіслав Довгий. Він зізнається, що сподівається на високий результат.

Конференція триватиме на Балі до 23 квітня.

Ботокс допоміг малюкові, хворому на ДЦП, встати на ноги

Маленький Ейден Фаррелл народився з важким захворюванням. Він не міг розігнути ноги без болю. Батьки хлопчика стали шукати можливості вилікувати сина і до свого здивування з'ясували, що ботокс може допомогти, розповідає Українська Правда з посиланням на Вести.ру.

Ін'єкції, які використовують у косметології для боротьби зі зморшками, допомагають розслабити м'язи, а також блокують нервові імпульси. Тому дитина може пересуватися самотійно, не відчуваючи болю з кожним кроком.

Ейден народився недоношеним, при народженні він важив трохи більше кілограма. Якби малюка вчасно не підключили до апарата штучної вентиляції легень, він би не вижив. А у віці восьми місяців малюк спробував сісти і не зміг цього зробити. Тоді батьки забили на сполох.

По мірі того, як Ейден підростав, хвороба прогресувала, так що хлопчик вже не міг розігнути ноги. Він плакав від болю під час сеансів фізіотерапії. Батько хло-

пчика знайшов в інтернеті клініку, яка пропонувала лікування ботоксом. Чоловік зізнався: він не одразу повірив у те, що таке взагалі можливо. І все ж батьки вирішили спробувати такий спосіб. Щоправда, лікарі попередили їх, що успіх вдається домогтися лише в 50% випадків.

18 місяців родина стояла на черзі, очікуючи лікування. Потім хлопчик пройшов курс, що включає 12 ін'єкцій. Результат лікування перевернув все життя британської родини: хлопчик, нарешті, зміг стояти на ногах без чужої допомоги і самотійно крокувати, тримаючись за спеціальні ходунки.

Тепер батьки Ейдена планують відправити хлопчика на ризотомію. Ця хірургічна операція

дасть надію на одужання.

Утім, експерти відзначають, що ботокс діє лише протягом 4-6 місяців, а потім спазми повертаються. Лікарі пояснюють, що підвищена спастичність м'язів – тільки один із проявів хвороби. У цілому ж ДЦП – це захворювання, що виникає в результаті ураження головного мозку, і на сьогодні вилікувати його неможливо, можна тільки поліпшити рухові здібності пацієнта.

Бостонські вчені виростили нирку

Штучна нирка, вирощена в лабораторних умовах в Бостоні і успішно пересаджена в щура, почала функціонувати. Вчені і раніше вирощували окремі органи і навіть пересаджували їх людям, проте до цих пір штучно створені нирки були менш ефективні, ніж справжні, пише Бі-бі-сі. Тепер дослідники в галузі регенеративної медицини впевнені, що перед ними відкриваються величезні можливості.

Нирки відповідають за очищення крові та виводять з неї зайву воду і продукти життєдіяльності організму. Це один з найбільш затребуваних органів у трансплантології – пацієнти змушені подовгу чекати донорських нирок.

Біоінженери сподіваються в майбутньому очищати стару нирку від відпрацьованих клітин, залишаючи стільникову структуру, яка потім послужить “лісами” для будівництва нового органу. Така техніка дає дві важливі пе-

реваги: по-перше, оскільки нирка складається з тканин самого пацієнта, йому не знадобиться все життя приймати спеціальні препарати, що запобігають відторгненню органу. І по-друге, значно збільшиться число органів для трансплантації, оскільки зараз більшість трансплантатів “відштовхується” організмом і підлягає знищенню, але тепер їх можна буде використовувати як матриці для нових органів.

Дослідники з Головної лікарні Массачусетсу зробили перші кроки на шляху до створення штучно вирощених нирок.

Як зразок вони взяли нирку щура і за допомогою розчинника очистили її від старих клітин, залишивши лише білкову матрицю, яка повторює мережу кровоносних судин. Потім по цій мережі в матрицю були закачані потрібні клітини, які зрослися з “лісами” і утворили новий орган. Під час будівництва нирка 12 днів перебувала в умовах, що імітують тіло щура. Після тестування нирка змогла виробляти сечу, хоча лише на чверть від

обсягу нормального органу. Після цього вчені пересадили нирку щура, але її працездатність при цьому впала на 5%. Але навіть цього, за словами доктора Харальда Отта, який очолює дослідження, цілком достатньо.

“Якщо ви були на діалізі, то відновлення роботи нирки до 10-15% вже дозволяє вам відмовитися від цієї процедури, – нагадує лікар Отт. – А якщо згадати про те, що тільки в США 100 тисяч пацієнтів чекають донорської нирки, а в рік пересаджують лише 18 тисяч, то потенційно клінічний ефект нашої роботи може бути величезний”.

Зрозуміло, що перш ніж нову технологію вдасться випробувати на людях, знадобиться ще чимало досліджень. Необхідно істотно збільшити продуктивність такої нирки і переконаватися в тому, що вона здатна буде довго працювати. Крім того, на відміну від експериментальної, людська нирка значно більша, і народження на ній клітин може вивчатися куди більш складним завданням.

ЦІКАВО ЗНАТИ

Чому порушується обмін речовин?

Всі ми чули про обмін речовин і розуміємо, що він є основою життєдіяльності. Завдяки процесам обміну речовин відбувається перебудова вступників харчових речовин в сполуки, характерні для даного організму і використовуються як будівельний і енергетичний матеріал.

І процес травлення, і виведення з організму залишкових продуктів і шлаків належать до постійного для людини обміну речовин. У цьому процесі беруть участь всі системи людського організму, у тому числі і центральна, і вегетативна нервова системи.

Загальне порушення обміну речовин, як розповідає УНІАН-Здоров'я, проявляється зрушеннями в основному обміні; одним з наслідків такого порушення є накопичення надмірних продуктів метаболізму. Ожиріння – приклад такого зрушення в процесі обміну.

В основі ожиріння знаходиться така ситуація, при якій процеси утворення жиру з поживних речовин переважають над продуктами його розпаду. Найчастіше, як стверджують фахівці-медики, ожиріння викликається систематичним переїданням або неправильним харчуванням.

Замість натуральної гарної їжі люди, що живуть у місті, починають вживати в їжу різні продукти з консервантами, ароматичними і біологічними добавками, які сприяють порушенню обміну речовин. Особливо шкідливе так зване швидке харчування.

В останні роки ожиріння стало величезною проблемою для цивілізованого світу, особливо для жителів мегаполісів, де часто вживаються в їжу гамбургери, хот-доги та інші різні сандвічі і бутерброди, дуже шкідливі для здоров'я.

У сільських жителів, які досі смакують відварною картоплею, помідорами і огірками, захворювань, пов'язаних з ожирінням і його наслідками, у багато разів менше. Це в черговий раз доводить, що людині слід прагнути бути ближче до натуральних продуктів.

У Японії, де, незважаючи на те, що європейська кухня поступово входить у побут людей, дуже негативно ставляться до жирної, важкої їжі, до переїдання на ніч, до продуктів швидкого харчування.

Отже, головна причина ожиріння – це вживання в їжу продуктів з синтетичними добавками.

В даний час фахівцями підраховано, що існує більше тисячі різних харчових добавок в щоденний раціон сучасного жителя Землі. Більша їх частина не тільки не

корисна, але і впливає на організм будь-якої людини, сприяє накопиченню токсинів. До речі, треба відзначити, що в більшості випадків добавки вводяться в ті продукти, які їх зовсім не потребують, наприклад, речовини, що відбілюють батон, або додаючи фарби в консервованій зеленій горошок.

Синтетичні добавки дешевші за натуральні, тому використовуються при готуванні тих або інших продуктів.

Постійне вживання їжі з синтетичними добавками завдає організму людини непоправної шкоди; особливо страждають травна і видільна системи, отже, і обмін речовин. Організм просто не може добре працювати, коли він перевантажений чужими для нього добавками.

Тому намагайтеся харчуватися натуральними продуктами, уникайте харчових барвників і різних шкідливих добавок. Вони призводять не лише до накопичення зай-

вої ваги, але і до депресії, нервових розладів, що у свою чергу так само заважає нормальній роботі організму.

Обмінні процеси в організмі людини порушуються при неправильному прийомі їжі. Як ми зазвичай їмо? Найчастіше поспішаючи, на бігу, іноді не снідаючи, перехопивши в обід і переїдаючи на ніч.

Крім того, останнім часом постійно поспішаючи, люди звикли перекушувати кілька разів протягом дня, буквально на ходу, часто всухом'ятку. Наш бідний організм просто не може правильно засвоювати їжу в такому режимі, і починається порушення обмінних процесів. Найголовніший наслідок такого режиму харчування – накопичення надлишку невитрачених жирів.

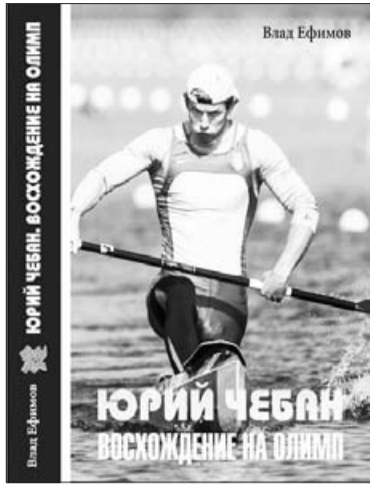
Намагайтеся не поспішати під час вживання їжі, виділяйте для цього достатньо часу. Вигляд і запах їжі повинні викликати лише позитивні емоції, тоді їжа повністю засвоїться. Перш ніж покласти шматочок в рот, уявіть собі, що це вже зроблено. Якщо проковтнути легко – це сприятливо для прийому їжі, якщо ковтається на силу – ви вже наситилися, час зупинитися.

Японські лікарі розробили спеціальну схему, порядок харчування, при якому обмін речовин не тільки не порушується, але і налагоджується. За цією схемою, дуже просто і доступно абсолютно всім, слід два рази на місяць – у повний місяць і новомісяччя – утриматися від їжі і пити лише мінеральну воду.

Але кожен тиждень, тобто чотири рази на місяць, просто необхідно влаштовувати собі бенкети з улюблених продуктів. В інші дні необхідно дотримуватися розумного харчування, зберігаючи таким чином постійну вагу і молодість, не відчуваючи практично ніяких позбавлень для організму.

Існує спеціальна азійська піраміда харчування, яка вважається найбільш правильною і здоровою на планеті. В основі піраміди лежать найбільш корисні і правильні, за словами японських кулінарів і медиків, продукти: рис, локшина, кукурудза, овочі, бобові, рослинні олії (бажано нерафіновані).

Наступний поверх піраміди – риба і морепродукти, тобто теж здорова і корисна їжа; далі – яйця, курятина, солодощі, і в завершенні піраміди – м'ясо. Приблизно так радять розкласти продукти по частоті й кількості щоденного вживання японські фахівці. Це допоможе налагодити обмінні процеси в організмі.

Презентація книги про армійського олімпійця

У фізкультурно-спортивному комплексі "Олімп" міста Южне, що в Одеській області, відбулася презентація книги "Юрій Чебан. Сходження на Олімп".

шину, людей, які йому допомагали в цьому, та історичні передумови цієї великої перемоги. Словом, читаючи видання, ви зануритеся в 50-ті роки ХХ століття. Крім того, у книзі представлені матеріали і про перших олімпійських чемпіонів Одещини Юлію Рябчинську та Сергія Петренка, а також унікальні статистичні дані та фотографії.

За словами автора, ідея написання книги народилася ще в 2008-му, коли Юрій здобув олімпійську "бронзу" в Пекіні. А виступ одесита на Іграх у Лондоні-2012 отримав найвищу наго-

роду. Книга вийшла у світ за підтримки Одеського припортового заводу.

"Я не працював над книгою, я трудився над результатом, – сказав під час презентації лейтенант Юрій Чебан. – У книзі зібрано найцікавіші факти моєї кар'єри. Про секрети, звісно, не розповідається, але є багато тонкощів, нюансів. У цій книзі – пройдений мною шлях, який може надихнути молодь та підростаюче покоління. Може, юні спортсмени зроблять правильні висновки, прочитавши цю книгу, і не будуть повторювати моїх помилок".

ХОКЕЙ Збірна України розгромила Естонію

На чемпіонаті світу в групі В другого дивізіону в Донецьку збірна України з хокею здобула другу перемогу поспіль. Естонія – Україна – 1:8 (1:2, 0:2, 0:4).

У третьому матчі другого ігрового дня збірна України без зусиль здолала команду Естонії, перекидавши суперника – 54:13, хоча не обійшлося і без курйозної ситуації.

До неї можна віднести єдиний гол у ворота Євгена Напненка, який естонці забили у меншості. Втім, це була єдина помилка оборони і воротаря української збірної, які в інших ігрових ситуаціях діяли вдало. Початок розгону суперників, як і в матчі з ру-

мунами, покляли Тимченко, Люткевич і Победоносцев. Як і днем раніше, результативно зіграв Роман Благой. Збільшивши особистий рахунок до п'яти закинутих шайб, нападник зберіг за собою лідерство в суперечці снайперів турніру. Відзначимо три результативні передачі Сергія Варламова.

Після другого ігрового дня "синьо-жовті" зберегли за со-

бою першу сходинку турнірної таблиці, маючи кращу різницю закинутих і пропущених шайб.

За підсумками групового турніру, який відбувається в Донецьку, команда, що посіла перше місце в групі В, вийде в змагання вищого рівня (групу А другого дивізіону) і в 2014 році зможе поборотися за путівку в елітний дивізіон.

ВАЖКА АТЛЕТИКА

У Тирані (Албанія) завершилися змагання серед жінок у суперважкій вазі в рамках чемпіонату Європи з важкої атлетики, де всі три золоті медалі – у ривку, поштовху та двоборстві завоювала українка Світлана Чернявська. У свою чергу, Ганна Козенко до срібла в ривку додала бронзу у поштовху та двоборстві.

Три "золота", "срібло" і дві "бронзи"!

У першому виді програми у жінок золото завоювала Світлана Чернявська, а срібло – Ганна Козенко. У ривку не було рівних українкам.

Спочатку на поміст вийшла Козенко, вдало виконала всі три підходи до штанги. Вона взяла вагу в 95 кг, потім в 98 кг. І, нарешті, – в 101 кг. Вдало виконавши останню спробу, вона завоювала проміжне лідерство.

У списку учасниць залишалася тільки її партнерка по команді Світлана Чернявська, яка починала виступи з ваги 105 кг. Вдало виконавши цю спробу, вона, візуально, не менш легко впоралася і з штангою вагою в 112 кг. В останній спробі Чернявська підняла штангу вагою в 115 кг і, хоч і з труднощами, але впоралася і з цим завданням.

Таким чином, Світлана Чернявська перед другим видом програми закріпила перевагу над найближчою суперницею в 14 кг і стала явним фаворитом у двоборстві.

Медаль у двоборстві є найпрестижнішою у важкій атлетиці. Так, на Олімпійських іграх не розігруються нагороди в окремих вправах, а тільки в сумі двох видів. Відтак, Чернявська і в другому виді програми довела, що вона набагато сильніша за своїх суперниць.

Свій перший підхід до штанги вагою в 130 кг вона здійснила вже після того, як всі інші учасниці закінчили виступи. Вдало виконавши цю спробу, Чернявська вже гарантувала собі другу і третю золоті медалі європейської

першості. Потім вона підняла штангу і вагою в 140 кг! І лише третій підхід до снаряда вагою в 145 кг виявився невдалим.

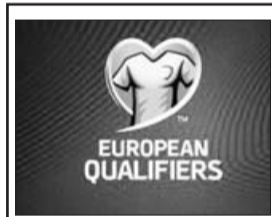
У свою чергу, Ганна Козенко вдало виконала всі три підходи до штанги, останній з яких – на 127 кг. Але її суперниця, польська штангістка Сабіна Багінська, вийшла слідом до снаряда в 128 кг і також вдало виконала спробу.

Цікаво, що обидві спортсменки до цього показали однаковий результат у ривку. Українка завоювала в першій вправі срібло завдяки тому, що легше важить. Тепер же дві срібні нагороди – у поштовху та двоборстві дісталися польці. Українці, відповідно, дві бронзи.

Таким чином, Світлана Чернявська випередила у сумі двоборства найближчу суперницю з Польщі на 26 кг. На рахунку українки 255 кг, у польки – 229 кг.

Ці медалі дозволили збірній України вийти на третє місце в загальнокомандному заліку. Всього на рахунку українців – 5 золотих, 1 срібна та 4 бронзові нагороди.

"ГРАЙ СЕРЦЕМ"

UEFA розробила новий бренд для футбольних збірних

Щоб підняти престиж футболу серед національних збірних, UEFA створила новий бренд для відбірних турнірів "Євро-2016" і ЧС-2018 в європейській зоні.

На логотипі бренду зображена футболка національної команди всередині обрисів серця. Ця емблема буде застосовуватися в ході двох наступних відбіркових турнірів в європейській зоні, а також буде використовуватися в різного роду рекламній продукції.

Зображення серця уособлює девіз бренду "Граї серцем" і передає бачення UEFA, згідно з яким матчі європейських відбіркових турнірів повинні викликати у вболівальників гордість за свої національні команди. Наріжні ка-

мені бренду "Європейська кваліфікація" – це європейськість, честь і цілеспрямованість.

Створення чіткої та стабільної бренд-платформи покликане в довгостроковій перспективі сприяти підвищенню престижу відбіркових турнірів в європейській зоні, які нещодавно були централізовані.

Нагадаємо, раніше UEFA повідомляла, що з метою популяризації матчів збірних поєдинки відбору до "Євро-2016" будуть проходити цілий тиждень.

ФЕХТУВАННЯ

Українські шаблістки – бронзові призери юніорського ЧС

15 квітня в Поречі (Хорватія) завершився чемпіонат світу з фехтування серед юніорів і кадетів. Останній день чемпіонату ознаменувався для України командною бронзою шаблісток.

Аліна Комашук, Ірина Щукла, Марина Семенко та Олександра Мамонтова в 1/16 фіналу здобули перемогу над китайками (45:41), потім перемогли кореянок (45:43), а в півфіналі поступилися французжанкам (28:45). У поєдинку за бронзу українки виграли у польок (45:29). У фіналі американки були сильнішими французженок – 45:38.

У юніорському командному турнірі рапіристок українці Дмитро Чучукало, Богдан Долженко, Андрій Подшивалов і Михайло Асдулаєв посіли 11 місце. В 1/32 фіналу українці перемогли колумбійців (45:16), а в наступному раунді поступилися збірній Данії з рахунком 40:45. Золото завоювали італійці, срібло – американці, а бронза дісталася росіянам.

ШАХИ

Атака на короля!..

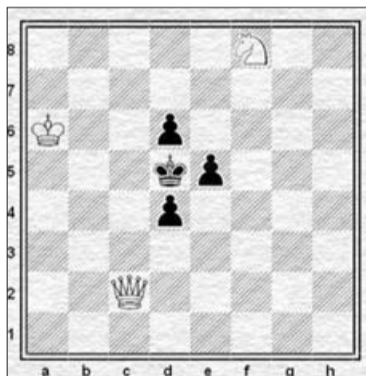
Випуск №2

Оригінальні двоходові задачі до редакції надіслав підполковник у відставці Євген Марінов, який розминяв дев'ятий десяток власного життя. За цей час, починаючи з кінця минулого століття, він склав більше трьох тисяч задач та етюдів. З них опублікував у місцевих газетах, а також у виданнях інших країн світу майже тисячу шахових композицій. Під час служби в армії у вільний час грав у практичні шахи. Виконав норму першого спортивного розряду в шахи. Десятки тисяч зіграних шахових партій розчинилося у віртуальному просторі. І, нарешті, коли у місцевих ЗМІ з'явилися шахові рубрики, він почав складати шахові композиції, і не прогадав. За надрукованими шаховими композиціями "полюють" колекціонери задач та етюдів. Майже всі надруковані ним твори потрапили у всевітньо відомі колекції.

Приємний відпочинок – складати та розв'язувати задачі й етюди. Тож отримайте задоволення і розгадайте оригінальні задачі від нашого ветерана.

Задача №4

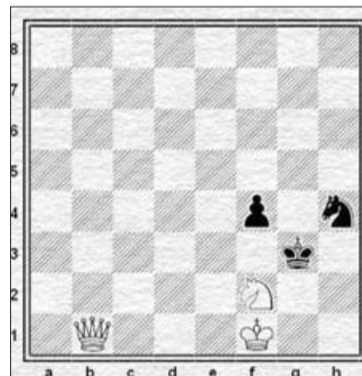
Є. Марінов (Вінниця)
(Друкується вперше)

Мат за два ходи (3+4)

Задача №5

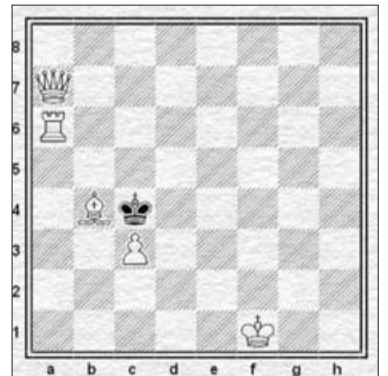
Є. Марінов (Вінниця)
(Друкується вперше)

Мат за два ходи (3+3)

Задача №6

Є. Марінов (Вінниця)
(Друкується вперше)

Мат за два ходи (5+1)

Перевірте розв'язання ("Крила України" №15 від 08-12.04.2013):

Задача №1

1.Тс8?Крf7/Крв6,Крd7;
2.Фg8/Фс6х; 1...Крf5!...;
1.Крb5! Цугцванг;

Задача №2

1...Крd5?,Крd6/ Крf5/
Крf7;
2.Фс6/ Фg4/ Фg6х.
1.Тb3?, Тс1!;
1.Тb2! Цугцванг;
1...а5/Тс1,Тb1;
2.Кс5/Та2х.

Задача №3

1.Крf5! Загроза. 2.Фg6х;
1... Тс6/Тf8/Тg8;
2.һ8Ф/ef8:Ф/һg8К:х.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:

21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
kula_ukr@ps.mil.gov.ua
kula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: Ю.Ігнат.
Перший редактор
Сергій Свенцицький.

Тир. 6750 (на місяць) Зам. № 132213.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

16 Крила України

У ХВИЛИНУ ДОЗВІЛЛЯ

	Стара назва міста	Біблійний зрадлиник	Навчальний заклад		Місто, де знаходиться пам'ятник	Радянська назва міста
Нота			Друг Мауглі		Склепіння у формі дуги	Місто в Киргизстані
	Чернець	Цінна прісноводна риба	Ансамбль	Монтан	Річка в Росії	Гірське селище на Кавказі
	Місто у Гвіані	Марка вертольота				Геометрична фігура
	Перша радянська вантажівка		Німецький фізик			Знак Зодіаку
		Країна в Африці	Одиничний вектор		Міжнародна морська організація	Китайський вождь
		Місто у США			Міра земельної площі	Англійський письменник
	Міжнародний договір			Крилата ракета	Курорт у Швейцарії	
Корейське чоловіче ім'я	Крок у танці	Міжнародна організація		Князівство у Європі	Виконавець ролей	
		Марка літака	Один із перших авіадвигунів		Ім'я сина Кім Чен Іра	Марка вітчизняної горілки
Намісник римського імператора	Англійська одиниця ваги		Виробляють бджоли	Японські шашки		Невеликий спортивний човен
		Бог вогню у ведичній міфології			Богиня родючості	Історична область у Франції
Перша назва міста	Сучасна назва міста	"Козацька" ріка			Сучасна назва міста	Його ім'ям названо місто
		Група довгохвостих папуг		Трясовина		

ЦІКАВО

Слова, які відомі всьому світу

Вранці 8 квітня померла від інсульту "залізна леді" Маргарет Тетчер.

Вона народилася у 1925 році, була прем'єром від консервативної партії з 1979 року до 1990. Була першою жінкою, яка обіймала цю посаду і керувала країною безперервно 11 років.

Тетчер була союзником президента США Рональда Рейгана у боротьбі з Радянським Союзом. "Залізною леді" її під час Холодної війни назвала газета "Красная звезда", яку видавало Міністерство оборони СРСР.

Маргарет Тетчер втілювала у життя ряд консервативних заходів, які стали частиною політики так званого "тетчеризму". Після виходу у відставку (1990 рік) Тетчер написала книгу "Мистецтво управління державою".

Знамениті афоризми Маргарет Тетчер:

"Безкоштовний сир буває лише в мишоловці"

"Без економічної свободи ніякої іншої свободи бути не може"

"Зовсім не обов'язково погоджуватися із співрозмовником, щоб знайти з ним спільну мову"

"90% наших турбот стосується того, що ніколи не трапиться"

"Бути сильною, це як бути леді. Якщо треба говорити про це, значить ти такою не є"

"Потрібно добре вивчити свого ворога, тоді одного разу можна перетворити його в друга"

"Я виключно терпляча, за умови, що все буде по-моєму"

"Півень, можливо, гарно кукурякає, та яйця все-таки несе курка"

"Чому, якщо чоловік проявляє характер, то він справжній мужик, а якщо жінка проявляє характер, то вона – стерва?"

"Неможливо зрозуміти всіх, якщо не послухати кожного"

"Єдиний спосіб дістатися вершини драбини – долати сходинку за сходинкою, по одній за раз. І в процесі цього підйому, ви неочікувано побачите у себе всі необхідні якості, навички та вміння, необхідні для досягнення успіху, котрого ви, начебто, ніколи не мали"

"Жага до перемоги палає в кожному із нас. Воля до перемоги – питання тренування. Спосіб перемоги – питання честі"

"Я люблю суперечку. Я люблю дебати. Я не очікую ні від кого, що він буде сидіти і погоджуватися зі мною – це не те, що треба робити"

"Я не переймаюся тим, скільки говорять мої міністри, допоки вони роблять те, що я кажу"

"Для тих з вас, хто чекає, затамувавши подих, улюбленої фрази медіа про розворот на 180 градусів, то я можу сказати лише одне: якщо ви хочете – ви і розвертаєтесь"

"Ніхто б зараз не згадував Доброго Самаритянина, якби у того були тільки хороші наміри. У нього також були і гроші"

"Немає такого поняття, як суспільство. Є окремі чоловіки і жінки, і є сім'ї"

"Будь-яка жінка, яка розуміє, як вести господарство, наблизиться до розуміння того, як керувати країною"

"Дім – це місце, куди приходиш тоді, коли немає більше куди піти"

Цитати у перекладі української служби Бі-Бі-Сі та Esquire.

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД В № 15

І	О	Н	О	В	А	К	Е	О
Г	Л	Ю	К	О	З	А	М	А
У	Д	А	В	У	Т	І		
Н	Е	М	Б	А	Б	А	Й	П
А	А							
Т	Р							
А	К	И	М	А	Б	А	Р	Я
Л	І	Н	А	Н	І	Т	О	Н
І	Р	А	К	Ж	Л	В	І	Н
Я	О	С	К	Е				
В	И	Л						
К	О	Р	М	І	М	А	М	Ч
А	Г	А	У	К	А	З	Ц	И
Р	І	А	А	Р	А	Ж	А	Н
А	С	В	А	І	Р	Р	О	М
А	Д	А	Ц	Я	Т	А	В	П

СУДОКУ

7	9			4				
				3		4	1	
1			8			9	6	
	9		5	6	4	3		
	4	8	3	1			7	
9	3			7			5	
8	2		4					
			2			8	1	

А В Т О Д Р О М

Citroen показав новий C4 Picasso

Французи довго тестували нове покоління мікрорена європейськими дорогами, потім показали в Женеві передсерійний прототип Technospace і ось зараз розсекретили свою новинку. Її довжина – 4430 мм, ширина – 1830 мм, висота – 1610 мм. Новинка на 40 мм коротша й 50 мм нижча від представників минулого покоління. Передня колія стала ширшою на 82, а задня – на 31 мм. Багажник нового C4 Picasso зріс на 40 літрів, і тепер його обсяг дорівнює 537 літрам і 637, якщо задні сидіння відсунути вперед.

Інтер'єр зазнав суттєвих змін. З'явилися більш якісні матеріали й преміум-оздоблення. 7-дюймовий сенсорний екран входить навіть до базової комплектації. Через нього здійснюється керування двозонним клімат-контролем, навігацією, аудіосистемою, телефоном, помічниками водія й інтернет-сервісами. За традицією, панель приладів перебуває не перед водієм, а по центру торпедо й представляє собою 12-дюймовий дисплей з високою роздільною здатністю. Машина одержала нову платформу Efficient Modular Platform 2, яку також використовує Пежо. Виконана вона з алюмінію й високоміцної сталі, а підлога – з композиту, що знизило загальну вагу на 70 кг у порівнянні з минулою моделлю.

C4 Picasso полегшав ще й завдяки меншому кузову, алюмінієвому капоту й двері багажника з композитних матеріалів. Особливою гордістю Citroena є те, що новий C4 Picasso – перший компактвен, що викидає менше 100 г/км CO₂ із двигуном внутрішнього згоряння. Передусім, це стосується дизельної моделі з мотором e-Hdi 90 Airdream на 92 к.с., із системою старт/стоп та нової 6-швидкісної коробкою передач без зчеплення. Витрата пального у змішаному циклі становить 3,8 л/100 км. Крім цього мотора, покупцям будуть доступні 114-сильний дизель і два бензинові потужністю 120 і 156 к.с.

Підготував Сергій Клименко. "Крила України".